

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՀԵՐԵԱՆ

ԼՅԲ

ՔԷ

ԵՐԵՒԱՆ
2016 (ՍԺԶ)

ՀՏԴ 27: 821.19-1 Մհերեան

ԳՄԴ 86.37 +84(5h) -5

Մ 809

Մհերեան Սամուէլ

Մ 809 ԱՅԲ-ՔԷ/Մ. Մհերեան. - Եր.: ՆՏ Հովդինգ. 2016. 208էջ

Գիրքը վերահրատարակւել է
ԱԼԵՔՍԱՆՈՂ ԱՔՐԱԽԱՄԵԱՆԻ
սիրայոժար հովանաւորութեամբ

**«Կա՛յ արդե՞տք մի այնպիսի բան, որի համար ասւի,
թէ սա նոր է. արդէն հին դարերից եղած է նա, որ
մեզանից առաջ եղել են: Առաջինների յիշատակը
չկայ...» (Ժող. 1.10,11):**

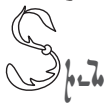
«Այբ-Քէ» ժողովածոյի երկրորդ հրատարակութեամբ, որը համալրել ենք «Քարեր, կանչէ՛ք՝ Ուսան՛նա՛» խորագիրը կրող բանաստեղծութիւնների շարքով, նպատակ ունենք վերադառնալու Մաշտոցեան սուրբ այբուբենին՝ սկզբունքորէն հրաժարելով դարերշարունակ դրան կցորդ դարձած «Ա», «Օ», «Ֆ» տառերից («Օ»-ն փոխարինել ենք «Ա» երկբարբառով): Յոյս ունենք, որ աղոթական այս ստեղծագործութիւնները լեզուաբանների ու բանասերների կողմից կընկալւեն իբրեւ իրենց ուղղւած հորդորական նամակներ եւ կնպաստեն դասական ուղղագրութեան վերականգմանը, որից մասամբ հեռացել են, թէ՛ արեւմտահայերեն, թէ՛ արեւելահայերեն գրական լեզուները՝ խիստ վտանգելով մեր՝ հայերիս ազգային միասնութիւնը:

ՀՏԴ 27: 821.19-1 Մհերեան

ԳՄԴ 86.37 +84(5h) -5

ISBN 978-9939-870-05-2

©Մհերեան Ս., 2016

«Ես եմ ԱՅԲ–ը եւ ԶԷ–ն՝ սկիզբը եւ վերջը,
ասում է Տէրը, նա որ է եւ որ էր եւ որ գալու է,
Ամենակալը» (Յայտն. 1.8):

Արարիչ	Ժամանակաց,	Ճեմարան	Ռաբբի,
Բովանդակ	Իրաց,	Մրաց՝	Սրբոց
Գոյունիեանց	Լուսոյ,	Յիսուս	Վկայարան՝
Դարաւոր,	Խաւարի,	Նաշովելեցի.	Տէր
Երկնից	Ծովոց,	Շնորհ	մեր
Զորաւոր	Կենսականաց,	Ոգեշունչ,	Յանկալի
Էութիւն	Համայնից.	Չարեաց	ո՛ր
Ըսրհուն	Չայն	Պարազիչ,	Փառքի
Թագաւոր՝	Ղողանջական,	Զանադիր	Վրիստոս:

ԱՅՐ-ԻՐ

Իմ Տէր, իմ Աստուած,
Մխիթարութեան հանգրուան իմ սուրբ,
Սրբութեան ակունք,
Փրկութեան պարիսպ,
Փառքի աշտարակ,
Խաղաղութեան վէմ,
Յաղթութեան դրոշ,
Աւրհնութեան շղարշ,
Հանգստիս քաղաք,
Յոյսիս ապաւէն, հասի՛ր, փրկի՛ր ինձ...
Տես, զորացել է հակառակորդի
խորհուրդը իմ դէմ.
Որսողի նետը հասնում է սրտիս
Եւ հաջողում են անձա որոնող
Թշնամու լարած թակարդներն ամեն...

Մեղքի ճարակը վարակել է ինձ,
Գերեզմանոցի մեռելութիւնը
Համակել է ողջ մարմինս դողով
Եւ հողմահալած ալիքների պէս
Ահաբեկել եմ մահուան սառույցից...
Յիմարութիւնը պաշարել է ինձ,
Ինչպէս ամպերն են լեռները ծածկում
Թանձր մշուշով

Ու դարձնում շուրջը ծայրահեղ մռայլ:
Այսպէս փորձեցի, սակայն քանքարը
Հողում թաքցնող ծառայի նման
Յանդիմանեցի եւ չեղա՛յ ընտիր¹.
Բաղաամի էշը առաւել խոհեմ

գտնեց, քան ես²:

Ուխտեցի, սակայն
Հաւատարմութիւնն ատողների պէս
Իսկոյն գայթեցի
Եւ ինչպէս երգման խորհուրդը նենգող՝
Ինձ հռչակեցի մէկը ժողովքից
դաւաճանների:

Հարսնեաց խնջոյքի հրաւիրեցի³,
Սակայն մարմնաւոր Իսրայէլի պէս

Փեսայի հանդէպ զուր տրտնջացի

Եւ փակուղեցի դէպի սրբութիւն

ճամփերս բոլոր:

Թագաւորական տոնախմբութեան

կանչեցի, սակայն

Արդարոց զգեստ չկար իմ հագին,

Եւ խայտառակած՝ դուրս շարուեցի

Պալատից դէպի խոնաւ խաւարը,

Որտեղ որ լացն էր եւ ատամների

կրճտոցները⁴...

Իմ Տէր, իմ Աստուած,

Իմ բժշկութիւն,

Սրտիս սփոփութիւն,

Կենաց ճանապարհ,

Ճշմարտութեան դուռ,

Ծագող Արեգակ,

Կենարար աղբիւր,

Անվերջանալի փառաւորութիւն,

Անհասանելի կատարելութիւն,

Անըմբռնելի վեհաճառութիւն,

Անընկալելի հանճարեղութիւն,

Ու երկինքները պիտի գալարեն

մագաղաթի պէս⁹,

Զի Դո՛ւ ես խոսել...

Իմ Տէ՛ր, իմ Աստուած,

Իմ արդարութիւն,

Հոգի՛ յարութեան,

Գթութեան ակն,

Լո՛յս իմաստութեան,

Ուղղութեան շաւիղ,

Բարութեան ազդակ,

Ուրախութեան լուր,

Զգերազանցող երկայնմտութիւն,

Զբացատրող հարատեւութիւն,

Անփոփոխելի Սուրբ Երրորդութիւն՝

Հայր, Որդի եւ Սուրբ Հոգի, Քեզ լինի

Պատիւ, գովասանք, երկրպագութիւն,

Յաւիտեան. Ամէն:

Քրիստո՛ս արհնեալ,
Որդի Աստուծոյ, Տէր խորհրդական,
Փրկութեան յոյսի Մեծ Երաշխաւոր,
Երկնային փառքի եւ արդարութեան
արտոնեալ Վկայ,
Խոստմունքի երկիր,
Հանգստութեան ար,
Ուխտի ապացոյց,
Ամենքից արհնեալ բոլորին արհնող,
Միակ Ճշմարիտ, Հաւատարիմ Տէր¹⁰...
Զի Դո՛ւ՝ Բազմեալդ երկնային գահին,
Մեզ վկայեցիր մշտնջենաւոր
Աստուծոյ բերանով,
Եւ Բարձրեալ Հայրը Քո երանելի
Անձով մեզ յայտնեց

Իր սուրբ արէնքի կատարելութիւնն
ու սքանչելիքը...

Արդ, արարւեցին եւ տիեզերքները՝
Նախակոչւելով պատմելու փառքը¹¹.
Երկինքներն ամեն, աստղերը պայծառ,
Արեգակն արդար Քե՛զ են արհներգում,
Ինչպէս եւ կենաց ծառը Եդէմում,
Որն իր ճիւղերի վրայ բողբոջած՝
Կրում է երկնից խորութիւնների
Ու խորհուրդների ողջ ճոխութիւնը,
Հանդիսանում է Քո սուրբ էութեան

արտացոլանքը:

Նաեւ Սիոնի տաճարի ներսում՝
Սրբութեան Սրբոց գերագոյն զարդը՝
Տապանակն Ուխտի ոսկեթիթեղւեց
Քո աստուածային պատկերի շուքով...
– Լուսապսակ Տէր, Դու, որ ամեն ժամ
Ծառայութիւն ես ընդունում փառքի
քերովբէներից,
Ու երեցները գիշեր ու ցերեկ
անդադար կանչով
Քեզ արհներգում են՝

– Սո՛ւրբ ես, Սո՛ւրբ ես, Սո՛ւրբ¹²,

Լսիր եւ ձայնն իմ աղերսանքների.
Քո գթութեան պէս յիշիր ընկածիս,
Ինչպէս յիշեցիր խաչին բեւեռած
այն աւազակին,

Ով մահից առաջ Քո սրբութիւնը
Ընկալեց որպէս փրկութեան միջոց¹³...
Թող ընդունելի լինի Բարձրեալիդ՝
Ապաշխարութեան բուրվառիս խունկը,
Զոհը զղջումիս եւ ընծաները

կոտորած սրտիս...

Գթութեան Աստուած,
Յիշիր, որ մարդ եմ՝ կաւ, ցեխ, տիղմ, մոխիր,
Ունայնութիւնից թեթեւ՝ հող, փոշի:
Թող Քո առաջին չիշատակեն
մեղքերս բազում,

Կենցաղս վատթար,
Բնութիւնս պիղծ, հեշտասէր, շնաչք,
Ընթացս շեղած,
Միտքս տատանեալ,
Ուտքս դիւրագայթ...
Տէր իմ, գիտեմ, որ մահու ծախւածիս

Փրկավճարը Քո կեանքն արժեցաւ,
Եւ թողութեանս հնարը եղաւ
արեանդ գինը...

Արդ, գիտեմ նաեւ,
Որ աստուածային նախասահմանմամբ
Աշխարհիս մեղքը քաւելու համար
Որպէս բարութեան ու ողորմութեան
արտահայտութիւն՝

Շա՛տ խոնարհեցիր...

Եւ մեծ հեղութեամբ

ու հոժարութեամբ

Յանձն առար խմել բաժակը մահուան՝

Աստուածութիւնդ խոնարհեցնելով

մինչեւ գերեզման¹⁴,

Որ ե՛ս՝ բեկեա՛լս, խաւարի միջից

Վեր յառնեմ դէպի Լոյսի բարձունքը...

Արդ, հանցաւորիս եւ Աստուծոյ միջեւ

Հաշտութեան կապը վերանորոգող

Միակ Միջնորդիդ¹⁵

Իմ գոհութիւնն եմ պատարագում վեր,

Արժանաւոր Տէր,

*Որ Քե՛զ վստահեց Կենդանի Ջուրը
Մահացեալներիս ձրի բաշխելու
Իշխանութիւնը եւ զորութիւնը,
Որ Քո թեւերի վրայ են հանգչում
Բժշկութիւնը եւ թողութիւնը¹⁶,
Ու ամեն լեզու, պետութիւն, կղզի,
[Ժագաւորութիւն
Երկնքում, երկրում եւ երկրի խորքում
անուանածներից
Ի վերուստ ընդմիշտ հնազանդւած են
Քո ոտների տակ¹⁷:*

Ծնունդդ բարի, Խաչիդ քարոզը,
Լո՛ւրը յարութեան եւ Պէնտեկոստէն՝
Մխիթարութեան Հոգու Գալուստի
փառաւոր տունը²⁰.
Ամէն եւ ամէն:

«Ո՞վ հաւատաց մեր լուրին,
Տիրոջ բազուկը ո՞ւմ յայտնեցաւ²¹»...
Ովքե՞ր հասկացան իմաստութիւնն այն,
Որ արթուն կենան²²,
Որ շիտակ պահեն Տիրոջ ճամփեքը²³,
Որ չձանձրանան բարին գործելուց...
Ո՞ւմ աչքը տեսաւ, սկանջը լսեց,
ո՞ւմ սիրտը ընկաւ՝
Ըմբռնելու այն ծածուկ խորհուրդը
պատւիրանների,
Որոնց մասին որ մարգարէները
Խոսեցին իրենց սուրբ գրածքներում,
Թէ՛ մի՛ բարկանաք, որ չմեղանչէք²⁴,
Թէ՛ մի՛ նախանձէք,
Չարը մի՛ խորհէք,
Մի՛ գողոցացէք,

Սուտ մի՛ վկայէք²⁵,

Այլ աղոթք արէք, որ փորձանքի մէջ
չընկնէք յանկարծ²⁶...

– Ո՞ւմ հաւատացւեց

խորհուրդն հանճարի, որն հորդորում է՝
Մարմինը հեռու պահել աղտեղող
պոռնկութիւնից²⁷

Եւ սրբագործւել

քանի որ սո՛ւրբ է Տէրը երկնքում²⁸:

– Աւրհնեա՛լ է Տէրը՝ Աստուածն ամենքիս,

Որ Իր սուրբ կամքի նախասահմանմամբ

Որպէս Իր համար սեփական ժողովք՝

Կանչելով ընտրեց եւ առանձնացրեց

Հաւատարմութեանն հետեւողներին՝

արդարոց բո՛յլը

Եւ բարեշնորհ Իր գթութեան պէս,

Իբրեւ արտոնեալ ժառանգաւորներ

գալիք փառքերի,

Թոյլ տուեց նրանց, որ հաղորդակից

Լինեն երկնային զորութիւններին,

Որոնց եւ կոչեց՝ Երանելիներ՝²⁹.

Նրանք Սուրբ Հոգուց զորութիւն հագած,
Որպէս փրկութեան Աւետարանի
բարի մշակներ,
Ստանձնեցին Աստուծոյ տնտեսութիւնը
Եւ ուրանալով իրենց անձերը՝
վեր առան խաչը՝
Աւծեալ Յիսուսին դաւանելով Տէր,
Վարդապետ – Փրկիչ...
Այդ նրանք էին, որ Բահադի առջեւ
ծունկ չծալեցին³⁰,
Ովքեր հաց տուին անոթիներին,
Զուր խմեցրին ծարաւածներին,
Շոր հագցրեցին նրան, ով մերկ էր
Եւ այցելութեան գնացին բանտում
գտնուողներին...
Նրանք են, ովքեր Աստուծոյ երկիւղը
ունեն իրենց մէջ³¹,
Ում համար աւտար կրակը պիղծ է,
Ում զգւելի է կուռքերի զոհը:
Նրանք չեն տալիս իրենց ձեռքերը
Համաձայնութեան՝ մեղքին ծախւելու³².
Նրանց սրտերում ճանապարհներ կան՝
պատրաստած Տէրից³³...

Փառք Քեզ, Բարեգութ,
աւրհնաբանեալ Տէր,
Որ անկեղծութեամբ Քեզ կանչողներին
Պատմունճանեցիր Շնորհի Հոգով
Եւ կանգնեցրիր խորանիդ առջեւ՝
Որպէս ճշմարիտ երկրպագութեան
Սուրբ պաշտօնեաներ՝ Քեզ ծառայելու...
Որ մեղքը մարմնում դատապարտելով՝
Աւրէնքիդ ամբողջ արդարութիւնը
Յայտնեցիր, նաեւ կատարեալ արիւր
սրբոց անձերում³⁴...

Բժշկութեան Հայր,
նեղութեանս մէջ այցելիր եւ ի'նձ,
Ու թող ամոքւեն հակառակորդից
Գանաժեծ անձիս բոլոր վէրքերը.
Տէր, ողորմիր ինձ
եւ պայծառացրու երեսդ վրաս³⁵:
Թող Քո Սուրբ Հոգին սիրտս նուաճի
(Ինչպէս յաղթական Յեսուի զորքը
մտաւ Երիթով³⁶),
Որ արժանանամ Քո աջակողմեան
Դասում կարգւելու երանութեանը.

Զի փառքերի մէջ Քո սրբութիւնն է
ճշմարիտ միայն,
Եւ Քո Անձից է ճառագում լոյսը
յաւիտենութեան,
Արդարութիւնը եւ իրաւունքը
եւ ուղղութիւնը.
Ամէն եւ ամէն:

– Իմ Տէր, իմ Աստուած,
 Իմ պաշտպան, իմ փառք,
 իմ արդարութիւն,
 Ինչո՞ւ ես լռում. խոսիր սրտիս հետ
 Եւ սրբութիւնդ մի՛ ծածկիր ինձնից:
 Աւրհնեալ ես Դու, Տէր,
 Յոյս անեզրական,
 Սէր բարձրահանճար,
 Պատկեր հրաշունչ,
 Տեսք փոթորկահոյզ,
 Տիպար ահաւոր,
 Բնոյթ բոցավառ,
 Էութիւն լուսէ,
 Գոյութիւն ահեղ,
 Կրակ մաշեցնող,

Աղբիւր կենսական,
Բարութիւն անվերջ,
Գթութիւն անսպառ,
Սփոփանաց ծագում,
Խաղաղութեան ազդ,
Ուրախութեան գոչ,
Հաւատքի ակունք,
Քաղցրութեան բերկրանք...
Ինչո՞ւ ես լռում, Անձդ յայտնիր ինձ,
Ու թող երեսդ փայլի ինձ վրայ.
Ինչպէս Եղիայի աւրերում կրակ
 թափեցիր վերից³⁷,
Այնպէս ծածանիր փրկութիւնդ իմ
 գլխավերելում,
Որ չշփոթեմ մահուան ծմակում
 նստողների պէս...
Գայթակղութիւնը զորացաւ իմ դէմ,
 երբ քնած էի,
Եւ մեղքը որպէս դարանած գազան³⁸
Ոգելորելով զգոնութեանս
Բացակայումից՝ յարձակեց վրաս:
Դատաստան արա ինձ, Տէր իմ արդար,

Մի՛ թող վրիպեմ ճշմարտութիւնից,
Տես, անաւրէնը սահաքարեր է
Շարում ոտքիս տակ, որ ինձ վայր գցի,
Իսկ նրանք, որոնց միշտ յիշել եմ իմ
աղոթքների մէջ,
Արդ փսփսում են մէջքիս ետեւում
Եւ սպասում են իմ սայթաքելուն,
որ չարախնդան...
Գթութեան Աստուած, տե՛ս, որ խեղճ եմ ես.
Ձեռքդ երկարիր կարիքաւորիս:
Ինչպէս փրկեցիր Դաւիթ ծառայիդ
Սաւուղի ձեռքից,
Ազատիր եւ ինձ՝ անձս որոնող
դժոխքի խայթից,
Ջնջիր մեղքերս յիշատակութեան
Գրքերից ամեն,
Ու գերեզմանը թող իշխանութիւն
չունենա վրաս.–
Ինչո՞ւ կործանւեմ ապստամբ որդկանց հետ,
Որոնց յոյսն իրենց անշունչ կուռքերն են,
Կամ ինչո՞ւ որպէս անհամացած աղ՝
Թափւեմ ոտքի տակ³⁹:

Թող ամբարիշտը չասի, թէ՛ Տէրը
լքել է սրան,
Կամ՝ ո՞ւր է դրա Աստուածը, որին
նա յուսացել է:
Կենդանի՛ է Տէրն իմ ամենաւրհնեալ.
Իմ փրկութիւնը կեանքի ծրարում
Կնքած, պահած է Բարձրեալ Աստուծոյ մոտ,
Եւ անաւրէնի դատաստանն իմ դէմ
զորութիւն չունի:
– Հեռո՛ւ մնացէք ինձնից, ստութեան
որդիներ բոլոր.

Տէ՛րն է իմ Վկան.
Ձեր խորհուրդները չե՛ն կատարելու,
Ձեր հնարքները չե՛ն հաջողելու,
Եւ այն դաշինքը, որն հաստատել եք
Արդարի դատը ծռելու համար,
շուտով կքանդւի.

Ձեր դրոշակը պիտի խոնարհւի,
Նետը՝ կոտրւի,
Սուրը ժանգոտի,
Ուժերը հատնեն,
Յոյսը չքանայ,
Սիրտը տազնապի,

Լեզուն պապանձւի,

Աչքը նուաղի,

Բերանը փակւի,

Վիզը կորանայ,

Մէջքը երերայ,

Ձեռքը թուլանայ,

Ոտները դողան,

Ծնկները ծալեն,

Եւ ատամները պիտի փշուեն՝

Տիրոջ ապտակից.

Այսպէս ամոթով՝ ե՛տ պիտի դառնաք

Ու մէջքի վրայ զարնէք գետնին՝

Իբրեւ կենդանի մի վկայութիւն,

որ ցուցանում է

Երկնքի Աստուծոյն հնազանդւողի,

Եւ սրբութեան դէմ պատերազմողի

տարբերութիւնը⁴⁰...

Հաւատարիմ է իմ փաստաբանը⁴¹,

Իմ պահապանը չի ննջի բնաւ⁴²,

Եւ այն հիմունքը, որին կռթնել եմ,

Երբէք չի շարժւի,

Քանզի փրկիչն իմ երկնքի գահին

**Բազմաժ Աւծեալն է՝ Տէրն ամենայնի.
Նրան լինի փառք, վայելչանք, պատիւ,
Յաւիտենիցս յաւիտեան.**

Ամէն:

Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Իսկութիւն ահեղ,
Խորհուրդ փառաւոր,
Երկնից Աթոռի Մեծն Գահակիր,
Մշտնջենաւոր Քահանայապետ⁴³,
Որ ունես Աստուծոյ եոթ հոգիները
եւ եոթ աստղերը⁴⁴,
Որ ունես Դաւթի բանալիները⁴⁵,
Եւ յաւիտենից կնքւած գրքերը
Բացելու միակ կարողութիւնը
Քե՛զ է պատկանում⁴⁶.
Արդ, աղաչում եմ՝ գթա ծառայիս,
Որ մեղանչեցի պատկերիդ առջեւ՝
Մարմնիս բոլոր զգայաններով
եւ անդամներով
Ու հիմա չունեմ Քո սրբութեան հետ

Դու՝ գեղեցկութիւն հոգեւոր, ես՝ հո՛ղ,
Դու՝ անձնաւորեալ սքանչութիւն, ես՝ ցե՛խ,
Դու սէր, ես՝ մոխի՛ր,
Դու հոգի, ես՝ կա՛ւ,
Դու լոյս, ես՝ փոշի՛,
Դու կրակ, ես՝ տի՛ղմ,
Դու երկնային հաց՝ խորհրդով ինչպէս
Քաղցր մանանայ⁴⁷,
Մինչդեռ ես՝ ինչպէս դառնահամ լեղի...
Դու տաճար սրբոց⁴⁸, քերովքէների
այցելութեան վայր,
Իսկ ես՝ լքւած տուն,
Ջարդւած պատուհան,
Փլւած առաստաղ,
Թալանւած մառան,
Խարխլւած պարիսպ,
Անպտուղ այգի,
Ցամաքած ջրհոր...
Դու ամենաւրեայ տոնախմբութիւն
հրեշտակային,
Լոյս գուարթութեան,

Թարմութեան բխում,
Բարու ճառագում,
Մինչդեռ ես՝ ինչպէս մռայլ միջավայր.
Քամուց որորւող դարպասի ճռռոց,
Դատարկութեան կանչ,
Հանգած աշտանակ,
Փչացած պատրոյգ,
Երկարացած շութ,
Անցողիկ ստուեր,
Շուտահաս վախճան...
Դու՝ բժշկութիւն,
Մխիթարութիւն,
Ապահովութիւն,
Գթութեան ցոլանք,
Փրկութեան ժայթքում,
Կեանքի հորդացում...
Իսկ ես՝ մերձ ի մա՛հ,
Կոտրւած ատամ,
Ձխնամւած վէրք,
Հասունացած խոց,
Բորբոքւած աղիք,
Ժանտաբնոյթ ախտ,

Տենդահարոյց ջերմ,
 Ցաւագոյժ վարակ,
 Մահաբեր բացիլ...
 Դու՝ կարեկից Տէր,
 Ողորմող Աստուած,
 Հաւատարիմ Սուրբ,
 Հաստատուն հիմունք,
 Անփոփոխ խոստմունք,
 Անխամբելի յոյս,
 Սփոփութեան Ոգի,
 Փառքի Զորապետ.
 Մինչդեռ ես՝ ինչպէս վախկոտ ժամապահ,
 Դաւաճան զինւոր,
 Ստախոս վկայ,
 Բամբասող որդի,
 Կեղծաւոր ընկեր,
 Անարժան եղբայր,
 Շնացող հայացք,
 Պոռնկական սիրտ,
 Վաւաշոտ հոգի,
 Տարփեալ էութիւն...
 Վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, վա՛յ...

Վա՛յ ինձ, որ աչքս դարձեալ ու դարձեալ
Հրապուրում է հեշտասիրութեամբ,
Վա՛յ ինձ, որ լեզուս շարունակում է
Դատարկաբանել շատախոսութեամբ,
Վա՛յ, որ ձեռքս ետ չեմ պահում մեղքի
գայթակղութիւնից

Եւ ամեն անգամ մեկնում եմ դէպի
պտուղն արգելած:

Վա՛յ ինձ, որ ոտքս չեմ արգելակում
մահուան քայլերից

Եւ շտապում եմ դէպի կործանում...

Սակայն Դու Սուրբ ես, ո՛վ Իսրայէլի

Գովութիւնների մէջ բնակւող Տէր⁴⁹,

Շնորհ անպատում, Հանճար անմեկին:

Եւ Քո սրբութեան արտափայլումը

Տիեզերքների ողջ խորութիւնները

Փառքով զարդարող աստղերն են համայն,

Որ թէպէտ անձայն, անլեզու, անխոս,

բայց քարոզում են

Անընդգրկելի վսեմութիւնդ եւ մեծութիւնդ⁵⁰՝

Անբարբառ կանչով արհնաբանելով

Աւրէնքիդ ամբողջ արդարութիւնը,

Պատւիրանքներիդ ճշմարտութիւնը,
Դատաստաններիդ ուղղութիւնը եւ
Իրաւունքներիդ անխախտութիւնը...
Արդ, վայել է Քեզ փառք յաւիտեանս,
Ժամանակների ու տարածութեան

Տիրակալ Հզոր⁵¹,
Անսկիզբ, անվերջ, նաեւ սկիզբն ու վերջն
ամենայն բանի⁵²:

Ամէն եւ ամէն:

Ո՛վ փառաւորեալ,
Կատարեալ – արհնեալ,
Գթած – ողորմած,
Սիրող – ընդունող,
Սփոփող – բժշկող,
Տէր իմ, ուշադրի՛ր կանչն աղաղակիս...
Տե՛ս, թանձրացել է սիրտս մոլուցքից
փառասիրութեան.
Հոգիս խամրել է թմրութեամբ այնպէս,
Որ Հովապետիդ ձայնը լսելու
եւ հասկանալու
Կարողութիւնս հատել է իսպառ...
Ու եղաւ, երբ Դու՝ Տիեզերակալը,
ՍկզբնաԲանդ ողջ անուանաձների,
այցեւեցիր ինձ,

Ես պատրաստ չէի Քեզ ընդունելու
անձիս հեղութեամբ...

Այսպէս. խոսեցիր՝ չարձագանքեցի,
Հրաւիրեցիր՝ չներկայացայ,
Կանչեցիր՝ չեկայ⁵³.

Անձդ յայտնեցիր՝
Աւաղ, աչքերս փակ էին կուրուլթեամբ,
ու Քեզ չտեսայ:

Եւ հիմա Քո սուրբ մարգարէների
Յանդիմանութեան սլաքներն ամեն
Որպէս երկնագոչ նախազգուշացում՝
ուղղել են վրաս...

Վա՛յ ինձ՝ ապստամբիս... Վա՛յ անաւրէնիս,
Որ պարծենում եմ, սակայն ո՛չ Քեզնով,
Խորհուրդ եմ անում՝ կամքիդ հակառակ,
Բերան եմ բացում՝ ո՛չ Քո խոսքի պէս.

Ծաղր կայ լեզուիս տակ,
խեղութիւն, կեղծանք, մեծամտութիւն:

Գործում եմ՝ մինչդեռ առանց շնորհի,
Դաշինք եմ կնքում, բայց ո՛չ Քո Հոգով⁵⁴,
Պայքարում եմ, բայց, աւաղ, աւտարի
դրոշի ներքոյ...

Ո՛հ, Տէր իմ, փրկիր, ո՛հ, Տէր, հաջողիր⁵⁵.

Վեր առ ծառայիդ կործանման գուրից,

Կալանքից մահուան, որ կլանում է

ինձ արըստարէ:

Ինչպէս որ Նէէման Ասորին գտաւ

ողորմածութիւն

Եւ Յորդանանի ջրերում սրբւեց

բորոտութիւնից⁵⁶,

Թող որ իմ անձն էլ բժշկւի ջրով,

այն աւազանի,

Որն ամբարւած է Քո էութեան մէջ,

Քանզի ես Քո՛նն եմ,

Սրտեր քննող,

Մտքեր հաստատող,

Խորհուրդներ յայտնող,

Տէ՛ր Միածնունդ,

Աստուած Կենդանի:

Ինձ ճանաչում ես խորութեամբ՝ մինչեւ

ծուծը ոսկրերիս.

Երիկամներիս խորհուրդներն ամեն

Քո առաջն էին, երբ ծնւած չէի...

Աւծեա՛լ Գերագոյն,

Ազատի՛չ հոգուոց,

Թողի՛չ մեղքերի,
Տե՛ս, լայնացել է հակառակորդի
բերանն ինձ վրայ՝
Քո գլխովեանը ապաւինածիս...
Պաշտպանիր ինձ, Տէ՛ր,
որ դատաստանում չդատապարտեմ.
Ինձ հայհոյողը Քե՛զ է անարգում,
Ինձ հալածողը Քե՛զ է նախատում,
Եւ քարկոծում են արդարութիւնդ՝
ինձ ատողները,
Քանզի գիտեն, որ Քո սրբութեանը
յուսացած մէ՛կն եմ...
Թող որ յետինն եմ, բայց մէկն եմ նաեւ
նրանցից, ովքեր
Սպասում են Քո Սուրբ Յայտնութեան տոնին՝
Գիշեր ու ցերեկ արհնաբանելով՝
Այլյուրիս, Տէր եւ «Մարան աթա»:

Տէր, իմաստունիդ թագաւորական⁵⁷

գրւածքն ասում է՝

Սովորիր առակ, այլաբանութիւն,

գիտութիւն, հանճար,

Եւ իմաստութեան խրատն ընդունիր⁵⁸,

Ինչպէս ծարաւած հողն է կլանում

ջուրն աղբիւրների,

Որպէսզի դալար մարգագետնի պէս

ծաղկես էութեամբ

Եւ հանդարտ լինես չարիքի վախից⁵⁹:

Սուրբ գրւածքները ասում են նաեւ՝

Սիրտդ հեռացրու յիմարութիւնից,

Որ նեղութիւնը մրրիկի նման չհասնի վրադ

Եւ որ ապահով լինես շուտահաս

թշուառութիւնից⁶⁰...

– Արդ ես՝ անմիտս, խոստովանում եմ,
Որ ականջներս չխոնարհեցի
Դէպի խորհուրդը հոգեւոր խոսքի.
Եւ փոխարենը երկնային գանձեր
ամբարեմ իմ մէջ՝
Ձեռքս մեկնեցի աշխարհի կորչող
ունայնութեանը:
Ու երբ փորձեցի, յայտնաբերեցի
անձս անկատար.
Յայտնապէս տեսայ վիճակս անկեալ,
Կարգս ընկեցիկ,
Դիրքս վիժեցեալ,
Պատիւս տուժած,
Փառքս ծաղրւած⁶¹,
Անունս մերժւած:
Տեսայ, որ մահը մեղքով զորացած՝
կալանել է ինձ
Եւ չարչարում է որպէս խամաճիկ,
Քանզի աւրերս վատնել եմ շուայտ
ինքնակեցութեամբ.
Սիրոյ մէջ՝ թերի,
Հաւատքի մէջ՝ կադ,

Յոյսի մէջ՝ տկար,
Ջանքերիս մէջ՝ ծոյլ,
Աղոթքիս մէջ՝ կեղծ,
Կամքիս մէջ՝ կիսատ,
Համարձակութեամբ՝ ընդմիշտ վարանեալ,
Քաջութեամբ՝ հեռու վեհանձնութիւնից,
Ծախսելիս՝ գծուծ,
Խոսելիս՝ անլուրջ,
Իմաստութեամբ՝ թիւր...
Փառք Քեզ, Աստուած իմ, որ անտեսեցիր
կերպս մեղսական,
Որ չիշեցիր բնութիւնս պիղծ,
Այլ Քո շնորհի մեծութեան չափով
ինձ ապրեցրիր
Եւ գիրկդ առար՝ որպէս զաւակի...
Ալէլուիա՛, Տէր, սրբերի Իշխան,
Ես Քո ծառա՛ն եմ՝
Թող որ ձախողւած, բայց Քեզ սիրողս,
Թող աղքատացած, բայց Քեզ աւրհնողս,
Հարստահարւած, սակայն Անունդ
փառաբանողս,

Նախատւած, բայց Քո սրբութեան հանդէպ
նախանձաւորս,
Անապաստան, բայց պարսպիդ շուքին
ապաւինողս...

Սայթաքած, սակայն հաւատքով կանգնած,
Բեկւած, սակայն եւ հոգով կազդուրւած,
Մարդկանց ատար, բայց Քեզնից ճանաչւած,
Բոլորից քշւած՝ Քեզ ընդունելի,
Խոցոտւած, սակայն Քեզնով բժշկւած,
Մոլորւած, սակայն Քեզնից գտնւած,
Վտարւած, սակայն Քեզանից կանչւած,
Հալածւած, սակայն Քեզնով ամոքւած,
Բանտարկւած, սակայն Քեզնով արձակւած,
Խարխլւած, սակայն Քեզնով նորոգւած...
Գերափառ Սրբիդ անսահմանելի
Գթութեան հանդէպ երախտագէտս
Իմ այս սաղմոսով որպէս յիշատակ
Սրտիս գոհութեան երախայրիքը
ընծայում եմ Քեզ,

Տէր Յիսուս Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ,
Հրեշտակաբիր զորաբանակի
Աւծեալ Առաջնորդ,

Որ որպէս միակ Արժանաւորիդ,
Վեհակալութեան աթոռին բազմող
Հորից Քե՛զ տուեց յաղթութեան փառքը,
Կատարելութեան պսակն անթառամ,
Եւ արտոնութիւնն այն վսեմագիւտ,
Որ գեղեցիկի նրբագոյութեան
Ծածուկ խորհուրդը յայտնես Քո Անձո՛վ.
Որ ճշմարտութեան աղամանդակուռ
Թագով պսակւես
Եւ յաւիտենից նախասահմանւած
Թագաւոր որպէս՝ տիրես աշխարհին,
Որ արդարութեան գոտին⁶²՝ որպէս թէ
Փառքի ծիածան փաթաթես մէջքիդ
Եւ դատաստանի Աւրուայ բարկութեան
Ցասումով լեցուն սկաւառակները
Թափես երկնքից⁶³՝
Կրակիդ բոցով սպառելով ողջ
պղծութիւնը, որ
Վեր է կարկառել սրբութեանդ դէմ.
Արդ, վայել է Քեզ սքանչերգութիւն եւ
փառք յաւիտեանս.
Յաղթանակած Սուրբ, Զորաւոր Դրոշ,

Փառաւորեալ Տէր:

Գիտենք՝ այլեւս բանսարկու աւձի

Ջարդւած գլուխը կրունկիդ տակ է⁶⁴.

Ամէն եւ ամէն:

Իմ Տէր, իմ Աստուած,
Իմ պարծանք, իմ խանդ,
Իմ ազնւութիւն,
Իմ կարողութիւն,
Իմ հարստութիւն,
Իմ խիւղ, իմ կորով,
Իմ առողջութիւն,
Իմ ուրախութիւն,
Իմ պայծառութիւն,
Իմ երջանկութիւն,
Անձս պերճացնող քաջութեան հորդում,
Իսկութեան հորդոր,
Վսեմութեան կոչ,
Ծշմարտութեան գոչ,
Վեհութեան մղում,

Սխրանքի առիթ,
Սրբութեան պատճառ,
Ուղղութեան միտում...
Յաւիտենակեաց Ինքնանմահութիւն,
Որ բնակում ես փոթորիկի մէջ
Եւ սլանում ես քերովքէների
Թեւերին բազմած՝ հրեղեն կառքով:
Արդ, Քեզ են ուղղւած գովասանքները
Հոգուս ցնծութեան,
Եւ գոհութիւնը սրտիս խորքերից
ամեն ժամանակ
Հորդում է դէպի Քո Սուրբ Աթոռը.
Աւրհնեա՛լ թող լինեն արհնութիւնները
Քո արհնաբանեալ,
Ո՛վ Իսրայէլի զորքերի Աստուած⁶⁵,
Երուսաղէմի հրեշտակ արթուն,
Փրկութեան Շնորհ,
Բժշկութեան Տուրք,
Թողութեան Պարգեւ,
Սփոփութեան Ընծայ,
Ողջութեան Նուէր,
Կենսութեան Բաշխում,

Ինքնանճառութիւն – Ինքնամեկնութիւն:
 Ու վքե՞ր հասկացան պատուիրաններդ
 բազմաբովանդակ,
 Ո՞ւմ յայտնւեցին դատաստանները
 Քո խորախորհուրդ,
 Եւ ո՞վ իմացաւ ճանապարհները
 Քո հազարուղի...
 Ոչ ոք տիեզերքում՝ երկինքների մէջ
 ոչ մի անուանում՝
 Պետութիւն, կղզի, թագաւորութիւն
 կամ իշխանութիւն
 Զորութիւն չունե՛ն ընկալելու Սուրբ
 Գոյակցութիւնդ,
 Քանզի Քեզանով, Քեզնից եւ դէպի
 Քե՛զ է ամեն բան⁶⁶,
 Մշտնջենաշունչ – Յաւերժահոգի
 Տէ՛ր ամենայնի:
 Դու անմթութիւն Լոյս ես, բայց նաեւ
 Թանձր մառախուղ,
 Անդիմանալի սառնութիւն, բայց եւ
 սպառռող կրակ⁶⁷,
 Ապրեցնող, բայց եւ շունչը վեր առնող⁶⁸,

Բժշկող, բայց եւ խորշակահարող,
Բարձրացնող, բայց եւ պատինն արգելող⁶⁹,
Թագաւորեցնող, բայց եւ ի դժոխք
գահավիժեցնող⁷⁰,
Որդեգրող, բայց եւ կեանքի մատեանից
անուններ ջնջող,
Հոգատար Հովիւ⁷¹, միաժամանակ
Հրեշտակների սատակիչ գնդի
Ահեղ Կարգադիր⁷²,
Հեղասիրտ ծառա, սակայն էութեամբ
Փառքերի Արքայ,
Մահապարտեալ սուրբ, սակայն ի բնէ
Անյաղթ Զորական,
Մաքսաւորների, մեղաւորների
բարեկամ⁷³, սակայն
Ըստ երկնային Հոր նախասահմանման՝
Տէ՛ր – Աւծեա՛լ – Փրկի՛չ⁷⁴...
Ուրեմն, փառք Քեզ, Քահանայ սրբոց,
Ո՛վ պատարագներ ընդունող Աստուած,
Աւդի իշխանի իշխանութիւնը⁷⁵
Խափանել կարող Միակ Աւրէնսդիր⁷⁶,

Որ գաւազանով բերանիդ՝ պիտի
զարկես աշխարհը⁷⁷
Եւ բարկութեանդ հոգով՝ արդարոց
Վրէժը առնես ամբարիշտներից:
Գիտենք, խոսել ես եւ չես ուշացնի
Գալուստիդ ժամը⁷⁸:
Արդ աղաչում եմ, որ յաղթանակիդ
զորահանդէսին
Կցորդ լինելու երանութիւնը
Արտոնես եւ ինձ՝ Քեզ յուսացածիս,
Որ որպէս փառքի երաշխաւորեալ
Ծառայ՝ ես ե՛ւս համարեմ որդի
Յաւիտենիցս յաւիտեան. Ամէն:

Աստուած իմ, դարձեալ ոտքս սայթաքեց
ճամփից ուղղութեան,
Եւ անաւրէնի լարած ծուղակը
նորից գտաւ ինձ...

Արդ, աղոթքներիս շարադրանքն իբրեւ
Ապաշխարութեան կնքւած գրութիւն՝
Յանձնում եմ Քո Սուրբ ողորմութեանը,
Ո՛վ սրտեր քննող,
Հոգիներ կշռող,
Ոգիներ դատող,
Խորհուրդներ տեսնող,
Մտքեր կարդացող,
Գաղտնիքներ յայտնող Տէր ամենիմաց,
Յաւերժ կատարեալ,
Միշտ հաւատարիմ,

Հարատեւ արդար,
 Յաւիտեանս սուրբ, Միակ Սիրելի՛.
 Անշարժելի Հիմ,
 Անդրդուելի Վէմ⁷⁹,
 Ամուր Ապառաժ,
 Հաստատուն Ժայռ...
 Անարատ – անբիծ,
 Անխաթար – անեղծ,
 Անխափան – անկեղծ,
 Անխաւար – անչար,
 Անխարդախ – անսուտ,
 Անոխ – անփոփոխ,
 Անպարտ – աներկիւղ,
 Անվախ – անսոսկում,
 Անմահ – անվախճան,
 Անսասան – անյաղթ,
 Անհաս – աննուաճ...
 Բնո՛յթ սքանչելի, Է՛ր զարմանալի,
Բա՛ն հրաշալի...

Եւ էլ ի՞նչ ասեմ.
 Զորութիւնս շատ տկար է՝ Լոյսդ
 Ըստ արժանւոյնս գնահատելու,

Իսկ գիտելիքս՝ հարսնահանդեսիդ
Սեղանից ընկած սոսկ մի փշրանք է
Եւ ընդունակ չէ հասկանալու սուրբ
երկնաշերտերդ,
Քանզի հիւծել եմ անձս կրքերով
այլաբովանդակ
Ու յանձնելով մարմնիս կամքին՝
Սիրտս դարձրել եմ գայթակղութեան պարկ,
Եղկութեան անոթ,
Գիշութեան տարայ,
Զազրանքի տաճար,
Ազահութեան տուն,
Գարշութեան վրան,
Բանսարկութեան տեղ,
Պոռնկութեան վայր,
Շնութեան կայան,
Խեղութեան մատոյց,
Կրքի ելակէտ,
Ծաղրի ասպարեզ,
Լրբութեան հարթակ,
Բամբասանքի բեմ,
Մատնութեան ամբիոն,

Պղծութեան ծրար...

Ո՛հ, Տէր իմ, Փրկի՛չ – Սատարի՛չ – Թողի՛չ,
Բաշխի՛չ – Ամօքի՛չ, հասի՛ր, պաշտպանի՛ր.
Կործանումն ահեղ ակիքներ կազմած՝

գրոհում է ինձ,

Ամայութիւնը քաղցկեղի նման

չոքել է շեմիս,

Իսկ աւերումը՝ կատաղած շան պէս

Բռնել է փեշս ու բաց չի թողնում...

Ո՛վ, բարեհանճար, ներողասիրտ Տէր,

Ինչպէս Եզեկիա ծառայիդ լացը

Լսեցիր եւ սուրբ մխիթարութեամբ

Սփոփեցիր մահուան մահճում պառկածին⁸⁰,–

Այնպէս բժշկիր սգաւոր հոգիս՝

Գերեզմանոցի ախտաժետումից,

Որ ներգործում է դժոխքի ոգով՝

մեղքիս պատճառով⁸¹...

Տէր, կենդանացրու շունչս վերստին

Ու Քո գթասէր Անձում ամբարւած

Աւրհնութեան ցողով սիրտս սթափեցրու

մահուան թմբիրից,

Որ ազատութեան ծառաների պէս⁸²

Ե՛ս էլ համարեմ փառքի ժառանգորդ,
 Սրբութեան կրող, լոյսի մասնակից,
 կեանքի որդեգիր...
 Ու թող Քեզ լինի պատիւ, վայելչանք,
 սաղմոսերգութիւն,
 Զի Դու ես Ե՛ւր-ը⁸³՝ Ամենն ամենում՝
 Անժամանցելի Հոգին տիեզերքի:

Ամէն: Փառք Քեզ, Տէր, փա՛ռք. Այլերիա՛:

Աբրահամի Տէր,
Իսահակի Յոյս,
Յակոբի Երկիւղ,
Իսրայէլի փառք,
Յուդային Աւրհնող,
Ղեւիին Սրբող,
Մովսէսին Ընտրող,
Յեսուին Աւծող,
Ռախաբին Ներող,
Յոբին Պաշտպանող,
Սամուէլին Լսող,
Դաւթին Յաղթեցնող...
Տէ՛ր սարսափազդու,
Ծագում կուրացնող⁸⁴,
Լո՛յս բազմատազնապ⁸⁵,

Հո՛ւր զարհուրելի,
Կրա՛կ սոսկալի,
Բո՛ց զարզանդեցնող,
Հրդե՛հ սարսռող,
Որ Քո երեսի սաստից փախչում է
զորաց երկինքը⁸⁶,
Իսկ լուսնի դէմքը դառնում է արին⁸⁷:
Քո ներկայութեան մէջ ստուերում է
աստղերի փայլը,
Նսեմանում է փառքն արեգակի,
Քեզ հանդիպելու ահից սկսում են
սարերը՝ հալել,
Ժայռերը ճեղքել,
Հողը դողդողալ,
Գետը նահանջել,
Ծովը փրփրել...
Այլ միայն ե՞ս եմ, որ քարացրել եմ
Սիրտս՝ կրքերով տարփամուրթեան
Եւ իմ անպատկառ վարքով շարունակ
բարկացնում եմ Քեզ,
Ո՛վ համբերատար երկայնամիտ Տէր...
Ու թէ չես նայեմ, կտեսնեմ մի բան,

Որ Երեմիայի բոլոր ողբերը
Մեղքերով առատ վիճակիս ուղիղ
պատկերն են, որտեղ
Մարգարէն ասես իմ անապաշխար
Հոգու մաղձե՛րն է լալով Թւարկում,
Նոյնկերպ էլ՝ Դաւթի փառաբանութեան
Ու գովերգութեան սաղմոսներն ամեն
Երախտամոռիս չասլած խոսքերն են,
Որ իմ փոխարէն շնորհալի սուրբն
Իբրեւ ճշմարիտ բարեխոսութիւն՝
խնկարկում է Քեզ,
Ո՛վ արդարների աղաղակները
ընդունող Աստուած,
Որ Աբրահամի աղերսականչով
խղճացիր Ղովտին⁸⁸
Ու խնայեցիր լափող ծծումբից⁸⁹...

Առյաւէտ արհնեալ, յաիտեանս սուրբ,
Տէր Ամենողորմ,
Ինչպէս Եղիայի աղոթքով իսկոյն
Կենդանացրեցիր սգաւոր կնոջ
անշունչ զաւակին⁹⁰,

Կամ Եղիսէի թախանձողութեամբ

Իւղով լցրեցիր որբեւայրիի

ամաններն ամեն⁹¹,

Թող որ Քո առջեւ պատական լինի

Նաեւ ինձ համար կանչողի ձայնը...

Մի՛ յիշատակիր հանցանքներս բիւր,

Որոնք երկրից երկինք՝ սեան կերպով

Հառնել են որպէս ամբարշտութեան

խորհրդապատում:

Այլ քաղցր աչքով նայիր ընկածիս,

Որ կամենում եմ Քո զորակցութեամբ

բարձրանալ ոտքի:

Քանզի եթէ ինձ դատես արէնքիդ

Դոյզն-իսկ խստութեամբ,

պիտի կործանւեմ.

Թէ առանց արէնք՝ նոյնպէս մահն է իմ

դատավճիռը...

Արդ, փրկութեանս միակ հնարն այն

զոհաբերումն է,

Որ Գողգոթայի վրայ գործեցիր՝

Խաչիդ միջոցով՝

Վերհաստատելով այն գրւածքները,

Որ զետեղել էին մարգարէները
իրենց թղթերում...

Գոհանում եմ, Տէր Յիսուս Քրիստոս,
փա՛ռք Քեզ յաւիտեան,
Մեղքերս թողնող,
Հանցանքս ներող,
Արցունքս սրբող,
Վիշտս վեր առնող,
Ցաւս ամոքող,
Մահս կասեցնող:
Երկնային Պարգեւ,
Շնորհ Գերագոյն,
Տուրք Անմնացորդ,
Սէր տիեզերական,
Հաւատ անվախճան,
Խոստում անփոփոխ,
Խաղաղութեան ծովք,
Ուրախութեան Փայլ,
Գթութեան ցայտմունք,
Մխիթարութեան անսպառ բխում,
Քեզ հազար արհնանք...

Քեզ բիւր խոնարհում,
Որ սփռփանքդ վաղորդեան ցողի
Նման իջեցրիր երկնքից, ինչպէս
քաղցր մանանայ,
Ու իմ խաւարած հոգին վերստին
առկայծեց յոյսով...

Ամէն եւ ամէն եւ ալելուիա.

Իմ Տէր, իմ Աստուած, իմ հանգստութիւն,
Կեանքիս արեւը զուարթացնող Սուրբ.
Սրտիս ամոքիչ,
Անձիս Բարերար,
Հոգուս փրկութեան Երկնային Զրահ,
Հաւատքիս Վահան⁹²,
Յոյսիս Սաղաւարտ,
Պատերազմիս Սուր,
Փառքիս Ծածանում,
Յաղթութեանս Լուր,
Ճշմարտութիւնս ամրացնող գոտի,
Արդարութիւնս հաստատող բեհեզ⁹³,
Իրաւունքներս գործադրող բազուկ,
Ճանապարհներս հաջողեցնող ձեռք,
Դատաստաններս վճռող մական...

Լսի՛ր կոտրւած սրտով աղքատիս
աղերսանքները,
Ում յոյսը իր մոր արգանդից Դո՛ւ ես...
Ինչո՞ւ ես լռում, զարթնի՛ր, Ով Հզոր.
Վե՛ր առ զայրոյթիդ նետերն ու հեծիր
Քերովքէների թեւերի վրայ,
Սլացքդ ուղղիր դէպի աշխարհի
չորս անկիւնները՝

Քեզ սպասողներին աւժանդակելու.
Քանզի թշնամին դարան է մտել՝
Հոգով խոնարհին կորցնելու համար
Եւ անմեղների կեանքը որսալու
Որոգայթներ է շարել ամենուր:
Արդ, փայլատակի՛ր Քո սրբութեան մէջ,
Բացի՛ր կայծակի շտեմարանները
Եւ բարկութեանդ շանթերն արձակիր՝
զարկող կարկուտով.

Շարժի՛ր երկիրը,
Ծովերը խառնի՛ր,
Անդունդի գուբից մառախուղները
Ժողովիր մէկտեղ
Ու սրտմտութեան ցասումդ փչիր

Մրրկի ուժգնութեամբ, ձայնով ամբոխի.
Թող Անաւրէնի վախճանն երեւայ
Եւ ամբարիշտը վերջապէս զգայ
Իր գարշ էութեան ճղճիմութիւնը...
Յաւիտեանների յաւերժ Տիրակալ,
Որոտա՛ երկնից փառքերի միջից,
Փայլի՛ր Սուրբ Հոգուդ կատարելութեամբ
Եւ վառող փռի նման յայտնւիր՝
Հուր հանդերձանքով.

Մի՛ թող, որ չարի կորուստն ուշանայ,
Հապա վրեժիդ բաժակը շուտով
Խմեցրու Քո դէմ ապստամբածներին,
Որ բամբասանքը այրւի դժոխքի
տարտարոսներում,
Բանսարկութիւնը սպառւի՝ հնոցի
բոցով բռնւած,

Գայթակղութիւնը անկումն իր տեսնի,
Գուշակութիւնը ամոթահարւի,
Ծաղրը ծաղրւի,
Սուտը մերկանայ,
Գերեզմանոցի երախը լափի
կախարդութեանը,

Եւ պոռնկութեան հատուցումն հասցնի
 ծծումբի լճով...
 Սակայն երեսիդ պայծառութիւնը,
 Թող արեւի պէս
 Ծագի Անունդ ճշմարտութիւնով
 կանչողների մէջ,
 Որ լոյսի որդիքն իսկութեամբ վայելեն
 շաբաթների սուրբ.
 Թող քաղցրութեանդ շողերը հանգչեն
 հեզերի վրայ՝
 Իբրեւ ապացոյց,
 Որ բարեպաշտի հատուցումն իրեն
 սպասեցնել էի տայ.
 Եւ արհնութեանդ շողը թող իջնի
 ու մխիթարի
 Խաղաղութեան մէջ գնացողներին,
 Քանզի սրտով Քե՛զ ապաւինեցին...
 Իսկ Յիսուս Որդուդ, Ով Իր Սուրբ Անձը
 Որպէս քաւութեան պատարագ դրեց
 զոհասեղանին
 Ու վարագոյրը, որով զատւած էինք
 Դրախտի փառքից, պատռեց վերից վար՝

Բացելով դէպի Կենաց ծառ տանող
արգելած ուղին,
Նրան ու միայն Նրան լինի փառք,
Երախտիք, ընծայ,
Հաւատարմութիւն,
Ուխտ ու նուիրում՝
Ազգից մինչեւ ազգ,
Երկնից երկինքներ,
Աստղերից աստղեր
Եւ յաւիտենից յաւիտենութիւն:

Ամէն եւ ամէն եւ ալելուիա...

Արդ գոհանում եմ Քեզնից, Աստուած իմ,
Որ կանգնեցնում ես ինձ, երբ ընկնում եմ,
Որ ազատում ես ինձ մահուան վարմից,
երբ սայթաքում եմ,
Որ ձեռքս բռնած՝ ինձ դուրս ես քաշում
խաւարի ձորից
Եւ ուղեկցում ես անձս փառքից փառք՝
Առաջնորդելով այնպիսի վայրեր,
Որտեղ Քո արհնած արտերի թանձր
բոյրն է՝⁹⁴ ամենուր՝
Այն արոտները, ուր ժամանակին
Յակոբ ծառայիդ խաշինքն էր քայլում...

Փա՛ռք Քեզ, Աստուած իմ.
փառք Քեզ, կենաց Տէր,
Փա՛ռք փրկութեանս Երաշխաւորիդ,

Փանք աղոթքներիս Երախտաւորիդ,
 Փանք սաղմոսներիս շունչ Հաղորդողիդ,
 Փանք գովեստաւոր Արժանաւորիդ,
 Բիւրաւոր եւ բիւր փա՛նք Քեզ՝ Աւծեալիդ,
 Հազար ու մի փանք տիեզերքների
 Աթոռակալիդ,
 Յաւերժ փանք, Վերին Երուսաղէմի
 Հիմնադիր Սրբիդ⁹⁵,
 Յաւիտեանս փառք, երկնից խորանի
 Մշտաբնակիդ:

Քո բարձրութիւնը վեհացնում է մեզ.
 փա՛նք Քեզ՝ Բարձրեալիդ,
 Քո վեհութիւնը բարձրացնում է մեզ.
 փա՛նք Քեզ՝ Վեհեալիդ,
 Քո զորութիւնը սրբացնում է մեզ.
 փա՛նք Զորաւորիդ,
 Քո սրբութիւնը զորացնում է մեզ.
 փա՛նք Սրբաւորիդ,
 Քո մեծութիւնը սքանչեցնում է մեզ.
 փա՛նք Մեծաւորիդ,
 Քո սքանչութիւնը մեծացնում է մեզ.
 փա՛նք Սքանչաւորիդ...

Քո Հոգու սէրը ջերմացնում է մեզ՝
 դէպի կազդուրում.
 արհնեա՛լ թող լինի, Քո Հոգու սէրը:
 Երեսիդ լոյսը հորդորում է մեզ
 դէպի թողութիւն.
 արհնեա՛լ թող լինի Երեսիդ լոյսը:
 Քո պատգամները յուսադրում են մեզ
 դէպի փրկութիւն.
 արհնեա՛լ թող լինեն Քո պատգամները:
 Անուանդ ոյժը ուղղորդում է մեզ՝
 դէպի յաղթութիւն.
 արհնեա՛լ թող լինի Անուանդ ոյժը:
 Դատաստաններդ ողորմութեամբ են.
 արհնութիւն եւ փա՛ռք Քեզ՝ Անաչառիդ:
 Ողորմութիւնդ ճշմարտութեամբ է.
 արհնութիւն եւ փա՛ռք
 Քեզ՝ Քաւչարարիդ:
 Ծշմարտութիւնդ արդարութեամբ է.
 արհնութիւն եւ փա՛ռք Քեզ՝ Մխիթարչիդ:
 Արդարութիւնդ խաղաղութեամբ է.
 արհնութիւն եւ փա՛ռք Հարուցանողիդ:
 Խաղաղութիւնդ ուրախութեամբ է.
 արհնութիւն եւ փա՛ռք Հաւատարիմիդ⁹⁶:

Ուրախութիւնդ իրաւունքով է.

աւրհնութիւն եւ փա՛ռք Խորհրդաւորիդ:
Իրաւունքներդ ուղղութիւնով են.

աւրհնութիւն եւ փա՛ռք Քեզ՝ Գեղեցիկիդ:
Ուղղութիւններդ առյաւէտ սուրբ են.

աւրհնութիւն եւ փա՛ռք
Քեզ՝ Կատարեալիդ...

Շնորհակալ ենք Քեզանից, Հայր մեր,
Գոհանում ենք, որ Խաչի զորութեան
ծածուկ խորհուրդը
Յայտնում ես սրտով Քեզ սիրողներին՝
Այն արդարներին, ովքեր որ ճերմակ
Բեհեզ են հագնում՝ իբրեւ պատմուճան
Եւ իրենց վրայ կրում են Որդուդ
Անուան դրոշմը⁹⁷:

Գիտենք, Աստուած մեր,
Դու նրանց համար Քո ծոցում պահւած՝
Հատուկ փառք ունես՝
Յաւիտենական կեանքի պսա՛կը...
Արդ, աղաչում ենք, մեզ արդարացրո՛ւ
Թագաւորական Գալուստիդ ժամին,

Որ երկրիս բոլոր լայնութիւններում,
Բարձրութիւններում, խորութիւններում,
Անդունդների մէջ, լեռների վրայ
ու ծովերի տակ
Ամեն մարմին, շունչ, հոգի յայտնապէս
Տեսնի սրբերիդ եւ անսուրբերի
տարբերութիւնը⁹⁸։
Ու թող յաւիտեան Քեզ եւ միայն Քե՛զ
Վերառաքւի փառք, պատիւ, վայելչանք,
Շնորհ, աւծութիւն։

«Սկզբումն էր Բանը. եւ Բանն Աստուծոյ մօտ էր. եւ Բանն
Աստուած էր: Նա սկզբումն Աստուծոյ մօտ էր: Ամեն ինչ
նորանով եղաւ, եւ առանց նորան ոչինչ չ'եղաւ, ինչ որ
եղաւ: Նորանով էր կեանքը, եւ կեանքը մարդկանց լոյսն էր:
Եւ լոյսը խաւարումը լոյս է տալիս. եւ խաւարը չ'իմացաւ
նորան: Եւ Բանը մարմին եղաւ՝ եւ բնակեց մեր մէջ. եւ
նորա փառքը տեսանք՝ ինչպէս Հորից եղած միածնի փառք՝
շնորհքով եւ ձշմարտութիւնով լիքը: Որովհետեւ արեւնքը
Մովսէսի ձեռովը տրուեցաւ. շնորհքը եւ ձշմարտութիւնը
Յիսուս Քրիստոսի ձեռովն եղաւ: Աստուծուն ոչ ով երբէք չ'էր
տեսել. բայց Միածին Որդին, Հոր ծոցումը լինողը, նա
պատմեց» (Յովհ. 1.1-5,17,18)

**– Տէր Յիսուս Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ,
Թագաւորների Թագաւոր Ահեղ⁹⁹,
Փառաց Փառաւոր,
Մեծաց Մեծաւոր,**

Զորաց Զորաւոր,

Վսեմաց Վսեմ.

Փա՛ռք Քեզ, փա՛ռք Քեզ, փա՛ռք.

Թող արհնեա՛լ լինի, Ծնունդդ Բարի՝

ի յաւիտեանս.

Թող արհնեա՛լ լինի Աշխարհգալուստդ՝

ի յաւիտեանս.

Թող արհնեա՛լ լինի Խաչելութիւնդ՝

ի յաւիտեանս.

Թող արհնեա՛լ լինի Համբարձումդ Սուրբ՝

ի յաւիտեանս.

Թող արհնեա՛լ լինի Երկրորդ Գալուստդ՝

ի յաւիտեանս.

Բան զարմանալի,

Անուն բարձրախոհ,

Խորհուրդ անմեկին,

Բնոյթ անփոփոխ,

Անձ հաւատարիմ,

Է անդաւաճան,

Վէմ անշարժելի,

Ապառաժ ամուր,

Ժայռ անդրդւելի,

Աղբիւր թարմութեան,
Ծով երանութեան...
Աստուծուց վկայւած
Մշտնջենաւոր Քահանայապետ¹⁰⁰,
Երկնային Տաճար,
Սրբութիւն Սրբոց,
Ուխտի Տապանակ,
Լոյսի Աշտանակ,
Խնկարկման Բուրվառ,
Զրի Աւազան,
Բուրաւետ իւղի Ոսկէ Շտեմարան,
Քերովբէների փառահանդեսի
Աւրհնեալ Առաջնորդ,
Հրեշտակազոր գնդերի Աւծեալ
Հրամանատար.

Կենսաբաշխ Իշխան,
Փառքերի Տեսուչ,
Հոգիների Տէր,
Ոգիների Պետ,
Մարգարէական խոսքի Կատարում¹⁰¹,
Աւրէնքի Լրում...
Հանցաւորներիս փրկութեան համար
Մատուցւած Ընծայ.–

Մեղքի Պատարագ¹⁰²,
Խաղաղութեան Զոհ,
Փրկութեան Վճար...
Քեզնից է բխում յաւերժութիւնը,
Քեզնի՛ց է հորդում շունչը ամենքիս,
Քո՛ մէջ մենք գտանք եոթներորդ արուայ
Հանգստութիւնը,
Քեզնո՛վ հասկացանք պատւիրանների
արդարութիւնը,
Քեզնո՛վ իմացանք սրբոց Գրքերի
հաստատութիւնը,
Քեզնո՛վ է կեանքը, Քեզնով է յոյսը,
Դո՛ւ ես Հաւատը¹⁰³,
Դո՛ւ ես Հայր Աստուծոյ սիրոյ ճշմարիտ
Անձնաւորումը,
Դո՛ւ ես Հայր Աստուծոյ կամքի իրական
Նախանձաւորը,
Նաեւ Դո՛ւ եղար
Մեզ համար Քաղցր Մանանայ, երբ դեռ
անապատում էինք...
Արդ, ւերհնեալ եղիր ի յաւիտեանս,
Միածնունդ Սուրբ,

Որ երկիր գալով՝ մեր հոգիներում
Վերարթնացրեցիր դրախտի մասին
յիշողութիւնը.
Որ գերեզմանի փառքն ունայնացրիր
Քո Սուրբ Յարութեամբ,
Մահն ընկղմեցիր անմահութեան մէջ
Եւ խափանելով խաչի անէծքը՝
Փոխակերպեցիր այն Կենաց Ծառի
անգին խորհրդի...

Երկրպագութիւն եւ վայելչութիւն
Քեզ՝ Սքանչելիի՛դ¹⁰⁴,
Գոհաբանութիւն եւ խոնարհութիւն
Քեզ՝ Սիրելիի՛դ¹⁰⁵,
Սաղմոսերգութիւն եւ մեծարանքներ
Հարուցեալների մէջ Անդրանիկի՛դ¹⁰⁶,
Փառականչութիւն եւ բիւր երախտիք
Ամենակալի աջում Բազմածի՛դ¹⁰⁷,
Յնծութեան գոչեր եւ ծնրադրութիւն
Երկնաւորների եւ մարդկանց միջեւ
Միակ Արտոնեալ Բարեխոսողի՛դ¹⁰⁸.
Մինչեւ հազար ազգ արհնախոսութիւն

Քեզ կանչողներին ձայնը Լսողի՛դ.

Երկրից երկինք փա՛ռք՝

Մեղաւորներին սրբագործելու

Միակ Կարողի՛դ...

Ալելուիա, փառք:

Ամէն եւ ամէն.

փա՛ռք, ալելուիա:

– Փա՛ռք Քեզ, Աստուած իմ,
Փառք Քեզ, երկնային յաւերժութեան Տէր.
Կեանքիս Արշալոյս,
Հաւատքիս Աստղ,
Յոյսիս Արեգակ,
Անսպառ Շնորհ,
Առատ Գթութիւն,
Լի Ողորմութիւն,
Ջնուազող Սէր,
Ուրախութեան Տոն,
Խոստացւած Հանգիստ,
Թագաւո՛ր լոյսի,
Ակո՛ւնք հանճարի,
Հա՛յր իմաստութեան,
Կատարելութեան անհաս բարձրութիւն,

Ամենքից արհնեալ՝ ի յաւիտեանս:

Ամէն եւ ամէն:

Ո՛վ Սրբազան Տէր,

Դու, որ բազմում ես բերովբէների

Թեւերի վրայ,

Քո ահեղ գահից լսիր աղոթքիս

անեղծ Թախանձը

Եւ անձս բուժիր յիմարութիւնից,

Որն աւշինդրի դառնութեամբ ահա

պատել է քիմքս...

Ինձ սովորեցրու Քո առակաների

Ծածկութիւնները,

Հասկացրու խորին խորհուրդը Բանի,

Յայտնիր անխարդախ աստուածպաշտութեան

Ծածուկ շերտերը

Եւ գիտութիւնդ ցողի պէս թող գայ

Ու զով հպումով հոգիս արթնացնի

տրտմութեան քնից¹⁰⁹՝

Այն փորձութիւնից, որ Գեթսեմանի

Պարտեզում հասաւ առաքեալներիդ,

երբ որ գիշեր էր¹¹⁰...

Ո՛հ, Տէր, պաշտպանիր... Ո՛հ, Տէր, հաջողիր.

Զի ամբարիշտի գոռոզ բերանը
 բացւել է իմ դէմ,
 Եւ նախատական հայհոյանքներով
 քարկոծում են ինձ.
 Տէր, աւգնի՛ր... փրկի՛ր...
 Քո սուրբ հովանին որպէս ամպի սիւն
 տարածիր վրաս,
 Որ չխոտորւեմ պատւիրաններիդ
 ուղուց՝ աջ կամ ձախ՝
 Ականջս տալով անաւրէնների
 գարշելի կամփին,
 Որոնց փափագը Բահաղիմներին
 զոհ մատուցելն է
 Եւ Աստարովթին երկրպագելը...
 Հաւատարիմ Սուրբ,
 Աստուա՛ծ ամենայն առաքինութեան,
 Հեռացրո՛ւ ինձնից Բաբելոնի պիղծ
 գայթակղութիւնը
 Եւ պատսպարիր ծառայիդ հոգին
 աւտար կնոջից¹¹¹,
 Որ ջանք է անում նենգաւոր լեզուի
 շողոքորթութեամբ

Շունչս խորտակել դժոխքի գուրում,
Ինչպէս Դաւիթան խաբեց Սամփսոնին
իր պոռնկութեամբ¹¹²՝
Մատնելով նրա կեանքը ոսոխին...
Խնդրո՛ւմ եմ, Տէր իմ,
Մի՛ թող սայթաքեմ անառակութեան
որոգայթի մէջ,
Որտեղ գեհենի անշէջ կրակն ու
ծծումբի լիճն է:
Այլ արդարութեան մշտափայլ լույսը
Որպէս սուրբ դրոշմ կնքիր ճակատիս՝
Իբրեւ մի նշան, թէ յաւիտեանս
Քե՛զ եմ պատկանում:
Ոտքս հաստատիր խաղաղութեան մէջ,
Ձեռքս զորացրու դէպի յաղթանակ,
Աւրէնքդ գրիր սրտիս մարմնեղեն
Տախտակին՝ որպէս փրկութեան գրաւ,
Իսկ իրաւունքդ կաշէ գոտու պէս
փաթաթիր մէջքիս,
Որպէսզի երկրից երկինք ծածանուող
Ծիածանափառ դրոշիդ ներքոյ,
Որդուդ շնորհով

Եւ սպասարկութեամբ հրեշտակների՝
 Ե՛ս էլ արտոնեմ
 Մտնելու Վերին Երուսաղէմի¹¹³
 դարպասներից ներս,
 Որտեղ Արեւն ու Տաճարը Դո՛ւ ես,
 Ո՛վ Ամենակալ¹¹⁴,
 Ուր Քե՛զ եմ ուղղած սրբերի բոլոր
 գովասանքները,
 Մեծարանքները եւ սաղմոսները՝
 առլաւէտ. Ամէն:

– Տալիթա՛, կումի¹¹⁵ (Ո՛վ աղջիկ, վե՛ր կաց),–
Աստուած է խոսում,– Եփփաթա¹¹⁶ (Բացի՛ր)...

Տէ՛րն է վճռում. դժո՛խք, պապանձի՛ր,
Տէ՛րն է կամենում. իջի՛ր, մանանայ¹¹⁷,
Տէ՛րն է պատւիրում. ծաղկի՛ր, գաւազան¹¹⁸,
Տէ՛րն է կարգադրում.

Զո՛ւր, դարձի՛ր գինի¹¹⁹...

Աւրհնի՛ր Տիրոջը, անձ իմ շնչաւոր,
ասա՝ Փա՛ռք Աստուծոյն,
Աւրհնի՛ր Տիրոջը, սիրտ խորհրդաւոր,
ասա՝ Փա՛ռք Աստուծոյն,
Աւրհնի՛ր Տիրոջը, իմ կամք... իմ զգացմունք,
ասա՝ Փա՛ռք Աստուծոյն,
Աւրհնէ՛ք Տիրոջը, իմ երիկամունք,
ասէք՝ Փա՛ռք Աստուծոյն,

Աւրհնի՛ր Տիրոջը, ով իմ էութիւն,
ասա՝ Փա՛ռք Աստուծոյն,
Աւրհնի՛ր Տիրոջը, հոգուս խնդութիւն,
ասա՝ Փա՛ռք Աստուծոյն...

Աւրհնեցէ՛ք Տիրոջ վայելչութիւնը,
տիեզերքներ բոլոր,
Աւրհնեցէ՛ք Տիրոջ պայծառութիւնը,
աստղեր բիւրաւոր,
Աւրհնեցէ՛ք Տիրոջ զորութեան Լոյսը,
երկինք ու երկիր,
Աւրհնեցէ՛ք Տիրոջ գերազանց փառքը,
արեւ ու յուսին...

Աւրհնեա՛լ է Տէրը եւ սքանչելի.
այս է վկայում ցողն առաւօտի,
Աւրհնեա՛լ է Տէրը եւ հրաշալի.
այս է աւետում շուշանը դաշտի,
Աւրհնեա՛լ է Տէրը եւ զարմանալի.
այս է իմացնում եղնիկն անտառի,
Աւրհնեա՛լ է Տէրը եւ հիանալի.
այս է հասկացնում հաւքը երկնքի...

Պանծալի՛ է Տէրն Իր բարձր դիրքում.

Թող որ վկայեն Քերովբէները,
Ահե՛ղ է Տէրն իր դատաստաններում.

Թող որ վկայեն Սերովբէները,
Յաղթո՛ղ է Տէրն իր պատերազմներում.

Թող որ վկայեն Հրեշտակները,
Վսե՛մ է Տէրն իր յաղթանակներում.

Թող որ վկայեն Զուարթունները...

Տէրը երեւաց Իր սրբութեան մէջ.

փոթորի՛կ, սաստի՛ր, կա՛նգ առ, Արեգակ¹²⁰,
Տէրն յայտնեց իր արդարութեան մէջ.

Հանդարտուէ՛ք, ծովի գոռոզ ալիքներ¹²¹,
Տէրը գալիս է մեծափառութեամբ.

Ժայռ, պատուի՛ր, վէ՛մ, աղբիւրացիւր¹²²,
Տէրը խոսում է յանդիմանութեամբ.

սարեր, ցատկոտէ՛ք այծեամների պէս...

Կանչէք Ովսաննա՛ Զորաց Արքային.

Ոհ, ալելուիա՛,

Կանչէք Ովսաննա՛ Փառաց Իշխանին.

Ոհ, ալելուիա՛,

Կանչէք Ովսաննա՛ Կենաց Տեսուչին.

Ոհ, ալելուիա՛,

Կանչէք Ովսաննա՛ Լոյսի Տիրոջը.

Ոհ, ալելուիա՛...

Սաղմո՛ս երգեցէք,

փառեցէք Նրա երկնային սէրը.

փա՛ռք ի բարձունս:

Սաղմո՛ս երգեցէք,

խնդրեցէք Նրա կատարեալ սէրը.

փա՛ռք ի բարձունս:

Սաղմո՛ս երգեցէք,

գովեցէք Նրա անսահման սէրը.

փա՛ռք ի բարձունս:

Սաղմո՛ս երգեցէք,

մեծարէք Նրա անվախճան սէրը.

փա՛ռք ի բարձունս...

Անպատմելի է Տիրոջ Ծնունդը

եւ առյաւէտ՝ սուրբ.

երանի՛ Աստուծոյ ողորմածներին¹²³,

Անճառելի է Տիրոջ Անունը

եւ առյաւէտ սուրբ.

Երանի՛ Աստուծոյ ողորմածներին:

Անմեկնելի է Տիրոջ ընթացքը

եւ առյաւէտ սուրբ.

Երանի՛ Աստուծոյ ողորմածներին:

Անհաշւելի է Տիրոջ շնորհը

եւ առյաւէտ սուրբ.

Երանի՛ Աստուծոյ ողորմածներին...

Բարի է Տէրը ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն,

Գթած է Տէրը ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն:

Անաչառ է Տէրն ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն,

Յուսալի է Տէրն ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն:

Պաշտելի է Տէրն ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն,

Ապաւէն է Տէրն ի յաւիտեանս.

Ամէն եւ ամէն...

Սո՛ւրբ է Տէրը, իմ Տէրը.

փա՛ռք Յիսուսին՝ Քրիստոսին:

Փառաւո՛ր է իմ Տէրը.

փա՛ռք Յիսուսին՝ Քրիստոսին:

Մեծանո՛ւն է իմ Տէրը.

փա՛ռք Յիսուսին՝ Քրիստոսին:

Կատարեա՛լ է իմ Տէրը.

փա՛ռք Յիսուսին՝ Քրիստոսին:

Գթա՛ծ է Տէրն, իմ Տէրը.

արթնացէ՛ք, Մարան աթա¹²⁴:

Ներո՛ղ է Տէրն, իմ Տէրը.

կանչեցէ՛ք՝ Մարան աթա:

Ողորմա՛ծ է իմ Տէրը.

երգեցէ՛ք՝ Մարան աթա:

Բժշկո՞ղ է իմ Տէրը.

ցնծացէ՛ք՝ Մարան աթա:

Տէրը լսեց աղոթքն իմ.

յաւերժ փա՛ռք ի բարձունս:

Տէրը տեսաւ զղջումն իմ.

յաւերժ փա՛ռք ի բարձունս:

Տէրը ջնջեց մեղքերն իմ.

յաւերժ փա՛ռք ի բարձունս:

Տէրը սրբեց արցունքն իմ.

յաւերժ փա՛ռք ի բարձունս:

Աւրհնեա՛լ ես Դու, յաւիտեան.

փա՛ռք Քեզ, Աւծեալ Թագաւոր:

Գովեա՛լ ես Դու յաւիտեան.

փա՛ռք Քեզ, Ահեղ Դատաւոր:

Սքանչելի՛ ես, յաւիտեան.

փա՛ռք Քեզ, Բարի Վարդապետ:

Սիրելի՛ ես, յաւիտեան.

փա՛ռք Քեզ, Յաղթող Զորապետ:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

Մեզ եւ ձեզ մեծ աւետիս,

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

յուրախութիւն աշխարհիս:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

ձայն տուէք քնածներին¹²⁵,

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

լուր հասցրէք ննջածներին¹²⁶...

Աստուծոյ կամքը կատարեց.

դժոխքն ընկաւ պարտութեամբ,

Աստուծոյ կամքը կատարեց.

մահուան փառքն ունայնացաւ:

Աստուծոյ կամքը կատարեց.

գերեզմանը դատարկեց¹²⁷,

Աստուծոյ կամբը կատարեց.

մութն ընկղմեց լոյսի մէջ:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

քաջացէք, սգաւորներ,

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

թոթափւէք, բեռնաւորներ:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

մխիթարւէք, ճգնողներ,

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց.

սփոփեցէք, ուխտաւորներ:

Փող հնչեցրէք յաղթութեան,

խաղաղութեան որդիներ,

Թմբուկ զարկէք խնդութեան,

արդարութիւն սիրողներ:

Սաղմոս ասէք աւրհնութեան,

խոնարհութեամբ վարւողներ,

Երգ երգեցէք գոհութեան,

Ճշմարտութեան վկայներ:

Պանծալի եւ աւրհնեալ է

Յարութիւնը Քրիստոսի,

Սքանչելի եւ արհնեալ է

Յարութիւնը Քրիստոսի:

Հրաշալի եւ արհնեալ է

Յարութիւնը Քրիստոսի,

Յաւիտեանս արհնեալ է

Յարութիւնը Քրիստոսի:

Փառք Քեզ, Աստուած իմ,
Փառք Քեզ, Երկնատէր, գթաշնորհ Հայր,
Որ իբրեւ սիրոյ մեծ դրսեւորում
աշխարհիս հանդէպ՝
Միածին Որդուդ մեզ ուղարկեցիր¹²⁸,
Այն Սուրբ Գառանը, Ում արեան գնով
Թողութիւն գտանք մեղքի ցաւերից
Եւ մկրտեցինք նոր որդեգրութեան¹²⁹ ...
Նրա շնորհիւ մահուան վիհերից
Փոխադրեցինք Կեանքի բարձունքներ.
Աղամից անցանք դէպի Քրիստոս¹³⁰՝
Վերստանալով այն սուրբ պատկերն ու
նմանութիւնը,
Որով ստեղծել էիր մեզ ի սկզբանէ¹³¹ ...

Արդ, թող արհնւի՝ Որդուդ Ծնունդդ.
 փա՛ռք լինի Նրան,
 Արհնեալ թող լինի այն աւետիսը,
 Որ հրեշտակը Քո փառքից ծագած
 լոյսերի ներքոյ
 Դաշտում հնչեցրեց հովիւների մէջ¹³²:
 Արհնեալ թող լինի այն բարի լուրը,
 Որն արհնաբանեց երկնից զորքերի
 բազմութեան կողմից¹³³՝
 Հանց երկնաբարբառ մի վկայութիւն,
 Որ Աւծեալ Տէրը՝ Փրկիչն է ծնւել...
 Փա՛ռք բարձունքներում բնակող Աստուծուն.
 Փառք Քեզ, Տէր Յիսուս,
 Արհնեալ թող լինի Ծնունդդ Բարի
 Ու թող արհներգւի այն յայտնութիւնը,
 Որն աստղիդ տեսքով յայտնեցիր հեռու
 արեւելքում, թէ՛
 Թագաւոր ծնւեց հրէաների մէջ¹³⁴.
 Քեզ բիրաւոր փառք, երկրպագութիւն,
 մեծարանք, պատիւ...
 Թող արհնւի՛ այն արըր, երբ մոգաց
 պատգամախումբը

Հեթանոս երկրից առաջնորդւելով
 Քո աստղալոյսով,
 Ճանապարհ ընկաւ դէպի Բեթղէհէմ,
 Որպէսզի ամեն գիտութիւն, վայելք
 ու հարստութիւն
 Ծնունդիդ առթիւ բերւի ու փռւի
 ոտքերիդ առաջ
 Ու գետնատարած խոնարհածութեամբ
 երկրպագեն Քեզ¹³⁵...
 Թագաւորների Թագաւոր Աւծեալ,
 Աւրհնեալ թող լինի Քո Սուրբ Ծնունդը
 մեր սրտերի մէջ,
 Որ լոյսն է կեանքի,
 որի ճաճանչը մեզ թոյլ չի տա, որ
 Դարձեալ խարխափենք խաւարում, քանզի
 լո՛յս ունենք մեր մէջ
 Աւելի զորեղ, քան ողջ աշխարհն է¹³⁶:
 Արդ, աւրհնեա՛լ եղիր ժողովուրդների
 ու ազգերի մէջ
 Ի յաւիտեանս. Ամէն եւ Ամէն:

Այսպէս է ասում Երկնքի Տէրը.

– Ե՛ս եմ Աստուածը,

Եւ Ինձանից զատ այլ Աստուած չկա՛յ¹³⁷:

Ե՛ս եմ Ամէնը, ամենի սկիզբը

Եւ վերջն ամենի:

Ե՛ս եմ, որ խոր ու ծածուկ բաները

յայտնի եմ դարձնում,

Հանճար եմ տալիս գիտնականներին

Եւ իմաստութիւն՝ իմաստուններին¹³⁸:

Իմն է արծաթը եւ Իմն է ոսկին¹³⁹,

Երկիրը իր ողջ բովանդակութեամբ,

Տէրութիւններն ու թագաւորները

Ինձ են պատկանում,

Ե՛ս եմ որոշում, թէ ինչը ում տամ.

Եւ համեմատ Իմ մեծ ողորմութեան,

Այլ ոչ՝ ըստ մարդու արժանիքների

Կարող եմ հանել աղքատին աղբից,
սրբել, բարձրացնել
եւ իշխանների կողքին նստեցնել նոյն
սեղանի շուրջ¹⁴⁰ ...
Ալէլուիա, Տէր, փառք Քեզ, ողորմած
ու առատաձեռն
Աստուած բարերար: Դո՛ւ ես իմ յոյսը,
Դո՛ւ, որ մէկ խոսքով տարանջատել ես
խաւարը լոյսից¹⁴¹,
Վստահ եմ, որ թէ հասցնեմ ձեռքս
հանդերձիդ ծայրին,
Մթամած սիրտս Քեզ ճանաչելու
գիտութեան լոյսով կպայծառանայ,
եւ ընթացք կառնի շունչս ընդհատած...
Աւրհնեալ լինես, Տէր, որ ականջ դրիր
Քեզ փափագողիս,
Որ Քո Աթոռից երեսդ դարձրիր
դէպի իմ անձը
Ու ծովածաւալ ողորմութեամբ Քո
Ձեղեալ դարձնելով մեղքերս բազում`
կեանք տուեցիր ինձ...

Աստուած իմ բարի, որոգայթներ են
շուրջս ամենուր,
Ձեռքս պինդ բռնիր, Տէր իմ, թոյլ մի՛ տուր,
Որ գայթակղւեմ սնափառութեամբ
Եւ ունայնապարծ ինձ գտնեմ յանկարծ
երեսիդ առաջ:

Թող իմ գայթումով ամբարիշտները
Ջխնդան ուրախ, թէ՛ տեսէք, ընկաւ.
Այլ իմաստութեամբ ու ճշմարտութեամբ
քաջացրու սիրտս,
Որ սուրբ կամքովդ իմ մէջ յղացած
Հաւատը որպէս պտուղ՝ յոյս ծնի,
Իսկ յոյսը, ինչպէս Քո Խոսքն է ասում՝
չի ամաչեցնի¹⁴²:

Արդ, փա՛ռք Քեզ, Տէր իմ,
Քո շնորհ արած այն յոյսի համար,
Որ թոյլ է տալիս մեզ մտածելու,
Թէ զաւակ ենք Քեզ,
իսկ Դու՝ մեզ Աստուած¹⁴³,
Հայր ու Ապաւէն, յաւիտեան.
Ամէն:

«Եւ Աստուած այնպէս սիրեց աշխարհը,
Որ Իր Միածին Որդուն մեզ իբրեւ

փրկանք շնորհեց¹⁴⁴»...

Ինչպէս մորթւելու տարւող մի ոչխար,
Մեծ հոժարութեամբ Նա վեր առաւ մեր

ցաւերը բոլոր,

Եւ մեր վշտերը կրեց Իր վրայ.

Նրա վերքերով մենք բժշկւեցինք,

Եւ Նրա վրայ եկաւ պատիժը

մեր խաղաղութեան...

Տիեզերքի Արքան, Ճարտարապետը

աշխարհարարման

Եղաւ անարգւած ու նաեւ մարդկանց

երեսից ընկած,

Հարուածների տէր ու ցաւի տեղեակ¹⁴⁵,

Որ ամեն Նրան հաւատացողը
 չկորչի յանկարծ,
 Այլ ընդունելով Լոյսն իր սրտի մէջ՝
 Յաւիտենական կեանք գտնի երկնից
 բարձր դիրքերում...

Երկիրդածութեամբ գլուխներն իրենց
խոնարհում են ցած,
Եւ ամեն բարբառ, որ կայ տիեզերքում,
Աւրհնաբանում է Անուանդ փառքը՝
դաւանելով, թէ՛
Յարուցեալ Յիսուս Քրիստոսը Տէ՛ր է
Հոր փառքի համար՝ յաւիտենապէս¹⁴⁸։
Եւ ողորդում է անեզրութիւնը
Գովասանական սաղմոսերգերով.
Փա՛ռք Քեզ, զորագոյն ու բարեհռչակ
Աստուած կենարար։
Ալէլուիա Հոր, Որդու, Սուրբ Հոգու
Անունով։ Ամէն։

Տէր իմ, Քո Խոսքից իմանում ենք, որ
Քեզ համար հաճոյ պատարագները
Կոտրւած սիրտն է եւ խոնարհ հոգին¹⁴⁹.

Ահա, ընդունի՛ր ապաշխարութեան
իմ այս սաղմոսը՝

Հանց անուշաբոյր մի հոտոտելիք,
Որը հոգեխանդ աղաղակ որպէս՝
Սրտիս խորանից ուղղում եմ երկինք...

Աստուած իմ, ներիր,
Որ իմ ուխտերը հաւատարմութեամբ
չեմ վճարում Քեզ,

Այլ խոգերի պէս տրորել եմ իմ
Առջեւ շաղ տրւած մարգարիտները
Եւ այժմ, ահա, յայտնւել եմ այն
տիղմոտ ցեխի մէջ,

Որտեղ որ էի՝ մինչ երանելի
այն պահը, երբ ինձ
Շնորհելով մեծ ողորմածութիւն՝
կեանք պարգեւեցիր...
Տէր իմ, ուժ տուր ինձ.
Հոգիս յոժար է, սակայն մարմինս
թոյլ է տակաւին:
Թէպէտ վաղուց է, ինչ դուրս ես բերել
ինձ գերութիւնից,
Բայց Եզրպտոսի սխտորի հոտը եւ մսի համը,
Որպէս կործանիչ մի գայթակղութիւն,
Դարձեալ ու դարձեալ ետ են կանչում ինձ...
Քա՛վ լիցի, Տէր իմ, ձերբազատիր ինձ
Այս մարմնաբնոյթ կապաւածութիւնից,
Որի խորհուրդը կորուստ ու մահ է:
Աստուած իմ աւրհնեալ,
Ցանկապատիր ինձ Որդուդ՝ Յիսուսի
սրբասուրբ արեամբ,
Որի թանկ գնով գնեցիր դու մեզ
գերութեան երկրից՝
Արժանացնելով Քո Սուրբ Քաղաքը
մտնելու յոյսին:

Ո՛հ, ալէլուիա... Պատի՛ր ինձ արեամբ՝
 Քո աջում նստած անարատ Գառան...
 փա՛ռք լինի Նրան,
 Որ յոժարութեամբ մատուցեց Իրեն
 որպէս պատարագ՝
 Շատերիս մեղաց թողութեան համար¹⁵⁰,
 Եւ Իր հեզագոյն Անձը դարձնելով
 հաշտութեան կամուրջ՝
 Նոր ուխտ հաստատեց Քո եւ մեր միջեւ,
 Որի արդիւնքում հաւատքով դարձանք
 Խոստմունքի որդիք¹⁵¹,
 Աստուծոյ զաւակներ¹⁵²...
 Ով երկնային Հայր, մեզ սովորեցրու,
 Որ ճշմարտապէս լինենք սուրբ կամքիդ
 կատարողները.
 Որ Յիսուս Որդու Երկրորդ Գալստեան
 մոտալուտ Աւրում՝
 Մեծ դատաստանին,
 Որպէս հաւատքի հետեւորդներ եւ
 Յաւիտենական լոյսի ժառանգնե՛ր
 Կանգնենք Քո արդար Ատեանի առաջ...
 Սփոփիչ Աստուած, խոսիր սրտիս հետ,

Եւ հանց մանուկն է մոր որովայնում
 անհոգ երանում,
 Այնպէս նաեւ ես թող ցնծամ Քո սուրբ
 ներկայութեան մէջ
 Եւ ամեն գիշեր քնեմ՝ Սուրբ Հոգուդ
 դրոշմը սրտիս,
 Իսկ արթնանալիս՝ արցունքի տեսքով
 Քո ցողը գտնեմ երեսիս վրայ՝
 Իբրեւ մի նշան, որ այցելել ես
 ինձ, երբ քնած էի.
 Եւ ամեն անգամ իմ գոհութիւնն ու
 փառաբանումը,
 Հանդէպ անեզր Քո ողորմութեան,
 Որն այսքան առատ ու շռայլորէն
 թափում ես վրաս,
 Եզրափակեմ մէկ վերջաբանով՝ Ե՛կ,
 ՏԷՐ ՅԻՍՈՒՍ: ԱՄԷՆ¹⁵³:

Վաղուց է արդեն՝ չեմ անկեղծացել
Քեզ հետ, Աստուած իմ... վաղուց է արդեն
Չեմ յանձնել սիրտս քննութեանը Քո,
Եւ վաղուց է, ինչ Քո սուրբ ձայնը չի
հպել ունկերիս:
Ահա, Սուրբ Հոգուդ առաջնորդութեամբ
ու ներշնչումով
Ապաշխարութեան իմ այս աղոթքը
Ուղղում եմ դէպի Քո Սուրբ Աթոռը՝
Իբրեւ զղջումի մի դրսեւորում
այն բանի համար,
Որ երբ պէտքը կար ապահով վէմի,
Քեզ չփնտրեցի,
Քեզ չխնդրեցի,
Չաղաղակեցի դէպի Քո դուռը,

Եւ աւժանդակիր աստանդականիս,

Որ վերադառնամ դէպի Քո գիրկը
 Եւ մերձենամ Քեզ,
 Որպէսզի Քո սուրբ Լոյսո՛վ լոյս տեսնեմ,
 Ու Քո հանճարը հպւի նաեւ ինձ:
 Գիտեմ, Աստուած իմ,
 Դու թոյլ չես տայ, որ ոտքս սայլթաքի,
 քանզի Քոնն եմ ես.
 Դու մեծ վճար ես տուել ինձ համար,
 Քո արեան գինն է փրկութիւնը իմ:
 Ուրեմն, Տէր իմ, գոտեպնդի՛ր ինձ,
 Ու թող խաղաղւի սիրտս Սուրբ Հոգուդ
 մխիթարութեամբ,
 Որ Դու ինձ հետ ես...
 Խնդրում եմ՝ գործել սովորեցրու ինձ,
 Որ քայլեմ Քո սուրբ կամքին համընթաց՝
 ծառայելով Քեզ,
 Այլ ոչ թէ լեզուով գեղահիւս խոսքեր
 տարածեմ աւդում,
 Թէ՛ տեսէք ո՛վ եմ... Այլապէս, Տէր իմ,
 ի՞նչ փոյթ նրանից,
 Թէ ունեմ հաւատ, կամ որ Սուրբ Գրքին

Ծանոթ եմ որոշ հեթանոսներից

փոքր-ինչ աւելի.

Ձէ՞ որ հաւատքը գործ է պահանջում:

Այդ է վկայում սուրբ առաքեալը,

Երբ իր նամակում ասում է. «Ինչպէս

Որ մարմինն առանց հոգու մեռած է,

Այնպէս՝ հաւատն է մեռած՝ առանց գործ¹⁵⁶»:

Տէր իմ, ինձ սիրտ տուր՝ Քեզ ճանաչելու.

Իմաստաւորի՛ր միտքս՝ Քո կենաց

վարդապետութեամբ,

Որ կարգաւորւի ներսս էապէս,

Եւ խոսք ու գործս դառնան կենսալոյս

խոսքիդ համիմաստ,

Որ ազգերի մէջ խոսեմ Քո մասին՝

Իբրեւ Քեզանից իրական շնորհ

առած մի վկայ...

Աստուած իմ, Քոնն են շնորհներն ամեն,

Որ ջրվէժում են երկինքների մէջ

ու երկրի վրայ:

Թոթափիր անձս մեղքերիս բեռից,

Եւ թող կարկաչի հոգիս Քո կենաց

Ջրի լուսահորդ առատութիւնից¹⁵⁷,

Որ սիրտս խնդայ սիրոյ գոյների
երփներանգութեամբ,
Քանի որ Դու ես կեանքի աղբիւրը
եւ լոյսն աշխարհի.
Սկիզբն ու լրումը ամենայն գոյի¹⁵⁸
Յաւիտեանս. Ամէն:

Տէր, առաքելիդ թղթերից մէկում
կրկին պատուեր կայ՝
Չսիրենք խոսքով եւ ոչ էլ լեզուով,
Այլ գործով սիրենք ու ճշմարտութեամբ¹⁵⁹:
Արդ, ես մինչեւ ե՞րբ պիտի սուտ խոսեմ,
Մինչեւ ե՞րբ պիտի դատարկաժպիտ
Անիրաւ որպէս՝ ձեւացնեմ, իբրեւ
ոչինչ չի եղել,
Երբ իմ գործերը չեն փայլում սիրով
եւ ճշմարտութեամբ.
Երբ չեմ ընթանում ըստ իրաւունքիդ,
Պատւիրաններդ պահում եմ իբրեւ
Եւ անարգում եմ հրամաններդ՝
իմ կեղծ պահածքով...
Խնդրում եմ, ների՛ր բնոյթս խաբւած,

Տէր, Քեզ եմ յանձնում հոգսերս բոլոր,
 քանզի գիտեմ, որ
 Անաւրէնների որոգայթներից
 ինձ կազատես ու
 Ձեռ թողնի լինեմ ամբարիշտների
 լեզուով ծաղրածեծ.
 Աստուած իմ, Յիսո՛ւս, մի՛ թող սայթաքեմ
 Եւ թոյլ մի՛ տուր, որ վերստին ապրեմ
 Նուաստացումի այն ստոր վիժումը,
 Որի ապտակից ուշքս տակաւին
 չի զգաստացել,
 Ու ջլերս դեռ չեն հանգստացել
 նեարդային դողից:
 Ո՛վ Զորաց Աստուած, գթա ծառայիդ,
 Ներիր քմահաճ ցասումներս բիւր,
 Քո ձեռքը վերցրու սիրտս դիւրագայթ
 ու բժշկիր այն,
 Որպէսզի դառնամ անոթ անապակ,
 տաճար Քեզ համար,
 Որ Քո Սուրբ Հոգին
 Իր ողջ լիութեամբ ու փառքով հաստատ՝
 Բնակւի իմ մէջ վերջնականորէն,

Եւ խանդավառւեմ կենսախինդ լոյսիդ
 առատութիւնից:
 Երկնաւոր Հայր մեր, արդարացրու ինձ
 Քո ողորմութեամբ,
 Աւրհնիր ընթացքս, միտքս, գործերս.
 Զրահապատիր ինձ Քո զորութեամբ,
 որ չսասանւեմ.
 Վասնզի, Տէր իմ,
 Ես ծառայութեան հոգին չառայ, որ
 վախենամ կրկին,
 Այլ որդեգրութեան հոգին առայ, որ
 Վկայում է, թէ զաւակ ենք Աստուծոյ
 Եւ ժառանգակից Որդուն Միածին.
 Ու թէ որ Նրա չարչարանքներին
 կցորդ ենք, ապա
 Կլինենք նաեւ մասնակից փառքին՝
 երկրի վրայ եւ
 Տիեզերքում համայն՝ յաւիտենապէս¹⁶³:
 Ինչո՞ւ վախենալ.
 Մեզ քաջալերող Աստուածն յարուցեալ,
 Ով յաղթող եղաւ աշխարհի հանդէպ¹⁶⁴,

Ինձ տուեց Հոգի զորութեան, սիրոյ
 եւ զգաստութեան,
 Այլ ոչ թէ վախի ու երկչոտութեան¹⁶⁵:
 Նա, Ով Հայր Աստուծոց ամեն զորութիւն
 Ստացաւ երկնում ու երկրի վրայ,
 Արդ ասում է, թէ՛ քեզ հետ կլինեմ
 Ամենուր, մինչեւ աշխարհի վերջը¹⁶⁶...
 Ուրեմն, փառք Քեզ,
 Յաւիտենական իշխանութեան Հայր
 Եւ Քեզ, Տէր Յիսուս,
 Երկնից զորքերի փառաց Առաջնորդ,
 Ու Քեզ, Սուրբ Հոգի, երկրպագութիւն,
 մեծարանք. Ամէն:

Այսպէս է ասում Երկնքի Տէրը.
– Իմ ճանապարհը փոթորիկի ու
մրրիկի մէջ է,
Եւ ամպերն են իմ ոտների փոշին¹⁶⁷...
Իմ հանճարով է տարածւել երկնի
հաստատութիւնը,
Իմ մեծ ուժով ու մեկնած բազուկով
Ստեղծեցի աշխարհն՝ իր մէջ ներառող
լիութեամբ ամեն
Եւ այս ամենը Ես կտամ նրան,
ով հաճոյ է Ինձ¹⁶⁸:
Ե՛ս, որ քննում եմ սիրտն ու փորձում եմ
երիկամունքը¹⁶⁹,
Արդ, ասում եմ քեզ,

Որ քո դէմ լարւած ամեն որոգայթ
 կմնայ պարապ,
 Որ քո դէմ շինւած ամեն մի գործիք
 պիտի ձախողւի,
 Եւ ամեն լեզու, որ դատաստանի
 Դուրս կգայ քո դէմ, կդատապարտւի,
 Քանի որ սա՛ է Իմ ծառաների
 ժառանգութիւնը
 Եւ որ Ինձնի՛ց է նրանց շնորհւած
 Արդարութիւնն ու խաղաղութիւնը՝
 Յաւիտենական դարերի համար¹⁷⁰...
 – Սրտաբոյժ իմ Տէր, գոտեպնդիր ինձ.
 Քո հանդէպ տաժած երկիւղո՛վ, թող սոսկ
 սիրտս դողդողայ՝
 Հոգին սթափեցնող այն սուրբ սարսուռով,
 Որը Բարձրեալիդ բարեբաշխութեան
 Դռան մոտ բերող ճամփան է միակ:
 Իմ յոյսը Դու ես, ողորմա՛ծ Աստուած,
 Քեզ եմ յուսացած իմ ողջ էութեամբ.
 Հաստատի՛ր ինձ Քո ճանապարհներում
 Եւ Խոսքդ արա ինձ լոյս ու սնունդ,
 Որ հասակ առնեմ պարարտ հողի մէջ՝

Քեզնից ստացած արդարութեամբ ու
զորութեամբ լիքը:
Թող երկնքի տակ ամեն մի շրթունք,
ամեն սիրտ, հոգի
Լիաժպտորեն բացւեն Քո առաջ
Ու զիլ ցնծութեամբ սաղմոս երգեն Քեզ...
Թող երկրիս բոլոր սահմանների մէջ
ամեն ազգ ու տոհմ
Փառաբանութեամբ երկրպագեն Սուրբ
Երրորդութեանդ¹⁷¹,
Եւ վկայութեան բացականչումներ
Թնդան ամենուր,
Որ Դո՛ւ ես Տէրը, ու Քեզանից զատ
ուրիշ Տէր չկա՛յ:
Թող բիւր կողմերից միաբանութեան
կանչեր որոտան.
– Փա՛ռք Քեզ, Երկնաւոր, ո՛վ Զորաց Իշխան,
փա՛ռք Քեզ յաւիտեան,
Յանուն Հոր, Որդու, Սուրբ Հոգու.

Ամէն:

Տէր, ո՞վ է մարդը, երբ բարուրած է
Քո ողորմութեամբ,
Երբ սուրբ արէնքդ գրած է նրա
սրտի տախտակին,
Եւ Քո շնորհն ու ճշմարտութիւնը
չեն հպել նրան...
Առանց Քո լոյսի կենաց ջերմութեան,
Առանց սուրբ ամպիդ սեան ուղեկցութեան,
Ասա՛, Աստուած իմ, մարդս ի՞նչ է, թէ ոչ՝
անճարակ խլեակ,
Անփառունակ տիպ,
Ինքնաբաւութեամբ պաճուճած թշվառ,
Գիտուն ձեւացող մոլար ծիսապաշտ.
Մեղքերով շուայտ,

Հոգով հեշտագայթ,
Սրտով անթլպատ,
Աչքով շնական,
Մտքով խոտորեալ,
Բնոյթով խաւար,
Տեսքով՝ իրաւամբ մի ծաղրավաստակ,
եւ ներքուստ բորոտ...
Ահա, Աստուած իմ... ահա, Աստուած իմ,
Երեսս մինչեւ գետին խոնարհած՝
Սրտիս կսկիծով խոստովանում եմ՝
այդ մարդը ե'ս եմ...
Ահա, եկել եմ... Տէր, Քո առաջ եմ
բերում մեղքերս,
Ես ոչինչ չունեմ ծածուկ Քեզանից,
Ողորմի՛ր անձս Քո գթածութեամբ,
Խնդրում եմ՝ լսիր կանչն աղաղակիս
Եւ պատասխանիր հառաչանքներին
անկեղծ զղջումիս...
Ահա, քննիր ինձ. բա՛ց արա սիրտս,
փռիր իմ առջեւ,
Որպէսզի ծածուկ սխալմունքներս էլ
երեւան աչքիս,

Որ ապաշխարեմ եւ դրա՛նց համար...
Գիտեմ, Տէր իմ, Դու որբ չես թողնի Քեզ
ապաւինողին.
Քեզ եմ յուսացած, մխիթարի՛ր ինձ,
ո՛վ Ամենակալ:

Քեզնից եմ սպասում փրկութիւնը իմ.
Քեզ համար չկայ ոչինչ դժվարին,
Ոչինչ երկնքում ու երկրի վրայ
Ձի կարող կանգնել Քո զորութեան դէմ:
Արդ, աղաչում եմ,
Խոնարհ սիրտ տուր ինձ,
Որ կարողանամ հաւատարմորեն
պահել ուխտերս.

Եւ թող հաջողւեն գործերս, որոնք
Ծառայելու են կոչւած Քո փառքին՝
Այսուհետ եւ միշտ
Եւ յաւիտենից յաւիտեան: Ամէն:

Իմ Տէր, իմ Աստուած, իմ զորութեան Վէ՛մ,
Ինչո՞ւ ես թողել ինձ ու լռում ես...
Տես, գալարւում եմ անկողնուս մէջ, Տէր,
Շփոթւած սիրտս զարհուրել է եւ
Գիշերն ինձ համար մղձավանջի պէս
մի բան է դարձել,
Քանզի թմրել ու բթացել են ողջ
զգայարաններս,
Եւ էլ չեն բացւում ինձ խորհուրդները
Քո սուրբ տողերի:
Իմ Աստուած, իմ Տէր, իմ փառքի Ասպար,
զթա՛ ծառայիդ.
Դո՛ւ, որ խոսում ես արդարութիւնով,
Որ ծածանւում ես Քո զորութեան մէջ¹⁷⁴
Եւ դատաստան ես անում ուղղութեամբ,

Աղաչում եմ, ինձ դատիր՝ համեմատ
Քո ողորմութեան, որպէսզի ապրեմ:

Այլապէս, եթէ մեղեալիս դատես

ըստ իմ գործերի,

Անպատճառ, պիտի գցեմ կրակը

Եւ կամ անպտուղ թզենու նման

Անէծք վաստակած՝ պիտի չորանամ¹⁷⁵...

Տէր իմ, Քո առաջ անգամ աստղերի

լոյսն է անմաքուր,

Արդ, ինչպէ՞ս փրկեմ ես՝ անարգւածս,

Երբ քարկապել եմ մեղքին այնքա՛ն սերտ:

– Դու լաւ գիտես, Տէր,

Թէ ինչ տկար ու մեղանչական է

բնոյթը մարդուս:

– Արդ, ո՞նց կարող եմ վարել բարեպէս,

երբ չար եմ սրտով

Կամ ինչպէ՞ս պիտի իրաւունք գործեմ,

Երբ իրաւունքի սակաւութիւնից,

Ինչպէս թառամած շուշանը դաշտի,

հոգի՛ս է թռչնել...

Բայց ես ունեմ յոյս. այն, որ աղոթքներ

լսող Տէ՛ր ես Դու

Ու չես անարգում Քեզ խնդրողներին.
Իմ յոյսը Դու ես. Քեզնից եմ սպասում
փրկութիւնը իմ,
Քանզի տիեզերքում միայն Քեզ մոտ կայ
յարութիւն եւ կեանք,
Լոյս, ողորմութիւն, մխիթարութիւն
եւ սէ՛ր անսահման...
Իմ ուղեցոյցը եւ ճանապարհը
Դո՛ւ ես, Տէր Յիսուս,
Քո կեանքն՝ անարատ, պատգամներդ՝ սուրբ.
Որ Հորից առած ամեն զորութիւն,
Ամբողջ տիեզերքը, այդ թւում նաեւ
մեղքի աշխարհը՝
Հնազանդեցրի՛ր Քո ոտների տակ¹⁷⁶
Անուանդ առաջ ի չիք դարձնելով
Հակառակորդի բոլոր նետերը...
Ուստի, խնդրում եմ, պահի՛ր ծառայիդ
Անաւրէնների որոգայթներից,
Որ ամեն վայրկեան դաւեր են նիւթում՝
անձս կորցնելու:
Տէր իմ, գիտեմ, որ չես թողնի ծառադ
կործանւի... Եւ ես՝

Քո ազնւասուրբ արեամբ գնւածս,
Ուրախութեան, թէ արտասուքիս մէջ,
Ամեն ժամանակ կփառաբանեմ

Անուանդ լոյսը՝

Գիտենալով, որ Քո զորութիւնը
Մեր տկարութեան մէջ է կատարւում¹⁷⁷.
Ալէլուիա, փա՛ռք... Փա՛ռք Քեզ, Տէր Յիսուս,
Եւ Քեզ, արհնեալ Հայր ու Քեզ, Սուրբ Հոգի,
Մեծարանք, պատիւ ազգից ազգ. Ամէն:

Յնծա, ով իմ անձ, ծափ տուր, պարերգիր,
Ո՛վ Աստուծոյ սրբեր, ցնծացէք ինձ հետ,
Եկէք միացէք փառաբանութեան

իմ այս սաղմոսին,

Ու միաբանւած՝ երկնքի Տիրոջ

փառքը գովերգենք...

Փա՛ռք Քեզ, Աստուած մեր, որ այն ժամանակ,
Երբ մահուան ստուերում, լոյսից անտեղեակ,
Ապրում էինք, ինչպէս խաւարեալները,
Կամ աղբակոյտի գարշանքների մէջ

Թաւալող զեռուն,

Հստ Քո մեծութեան՝ ողորմեցիր մեզ,
Ու որպէս փրկանք՝ Որդուդ տուեցիր...

Փա՛ռք Քեզ, Աստուած իմ,

սուրբ կամքիդ համար,

Որ արդարութեան Արեգակն այցի
 եկաւ մեզ երկնից¹⁷⁸,
 Ու փառքիդ լոյսը ծագեց մեզ վրայ:
 Այլեւս որբ չենք.
 Արդ ունենք Քեզնից ստացած շնորհ՝
 Քրիստոս Յիսուս՝
 Առաւոտ լուսոյ Աստղն այն պայծառ¹⁷⁹,
 Ով Իր երկնային դիրքից առաւել
 Աշխարհի հանդէպ Իւր սէրը դասեց,
 Եւ Իր Անձն իբրեւ սրբազան մատաղ՝
 զոհեց մեզ համար.
 Իր Խաչելութեամբ ու յարութիւնով
 յաղթեց մահուանը,
 Քանդեց խաւարի խորհուրդներն ամեն
 Եւ յաղթանակած զորավար որպէս՝
 փառքով վերացաւ:
 Ու հիմա Տիրոջ անսահման սիրոյ
 Եւ խոնարհութեան պտուղը մենք ենք՝
 լոյսի որդիքս,
 Որ արդարացանք Նրա փրկարար
 արեան զորութեամբ:

Ուրեմն, Նրա Անուամբ Համարձակ
կարող ենք ասել՝
Յիսուս Քրիստոսի անուշ բոյրն ենք մենք
Աստուծոյ առաջին՝
Կորածների եւ փրկւածների մէջ¹⁸⁰,
Նաեւ Սուրբ Հոգով վկայողներն ենք
փրկութեան Խոսքի...
Ո՛հ, ալելուիա, ցնծացէք, սրբեր,
սաղմոս երգեցէք,
Քանզի երկնքում Աստուծոյ Որդին է
բարեխոսը մեր¹⁸¹.
Նա, Ով զատելով մեզ մեռելներից,
Իբրեւ սուրբ կնիք, Իր մատնահետքը
դրեց մեզ վրայ
Եւ խաղաղութեան շաւիղներ փռեց
մեր ոտների տակ՝
Շնորհելով մեզ նոր տեսողութիւն,
նոր լսողութիւն,
Նոր երգ երգելու ընդունակութիւն...
Այս ի՛նչ հրաշք է, ի՛նչ երանութիւն.
Կրճքիս տակ սիրտս ցնծուն ղողանջով
տրոփում է, Տէր,

Եւ անձս ինչպէս ժայռաբուխ աղբիւր՝
Կարկաչահնչուն խինդով՝ Անուանդ
փառքն է սաղմոսում՝
Աղաղակելով՝ փա՛ռք բարձունքներում
բնակւող Աստուծուն:
Փառք երկինքների երկնքում բազմած
Արարչին Հզոր,
Եւ Հոր աջ կողմում նստած Աւծեալին
Գոհութիւն, պատիւ եւ բիւր արհնութիւն՝
Ազգից մինչեւ ազգ, տիեզերքից տիեզերք:
Յաւիտեան. Ամէն:

Փառք Քեզ, Աստուած իմ,
Ամենայնի Տէր, արհնեալ ամենից,
Քո խոսքից գիտենք՝ ողորմութիւն ես
ուզում եւ ոչ զոհ¹⁸²...
Գիտենք նաեւ, որ ամբարիշտների,
Թեկուզ եւ պարարտ պատարագները
աւտար են սրտիդ,
Եւ անաւրէնի բուրվառի խունկը
Զգւելի է Քո հոտոտելիքին:
Արդ, գիտենք, որ չե՛ս ընդունի ընծան
կեղծաւորների¹⁸³,
Ովքեր ուղղութեան մասին խոսում են
իբրեւ բամբասանք
Եւ մէջբերում են արդարութիւնդ,
Սակայն կարեկցանք չունեն իրենց մէջ:

Ներիր ինձ, Տէր իմ,
 Նման անպիտան եղել եմ եւ ե՛ս.
 Արդ, աղաչում եմ, Աստուած իմ, մի՛ թող,
 Որ գոռոզանայ սիրտս գիտութեամբ,
 Ինչպէս որ Յոբի արերում ոմանք
 յանդիմանեցին՝
 Իբրեւ խորհուրդը անիմաստ խոսքով
 նսեմացնողներ¹⁸⁴,
 Կամ ուրիշներն էլ, գայթակղւելով,
 Երկնի փառքերից գահավիժեցին
 Մինչեւ դժոխքի խորխորատները¹⁸⁵...
 Մի՛ թող սայթաքեմ շատախոսելով
 (Լեզուս քարկապի՛ր սնաբանելիս),
 Որ մի ար հանկարծ պատւիրանազանց
 չկանգնեմ Քո դէմ՝
 Զուր տեղն Անունդ մարդկանց մէջ տալով.
 Զլինի հանկարծ՝ աւելին խոսեմ,
 քան իմ հաւատքն է
 Կամ ցուցադրւեմ առաւել, քան թէ
 սէր կայ անձիս մէջ:
 Յիշիր ինձ, Տէր իմ,
 Քո տիեզերանիստ դիրքից նայիր ինձ,

Երեսդ դարձրու Քեզ յուսացողիս,
որ քաջալերեմ:
Քո կենսահռչակ շունչը լիահորդ՝
փշիր ինձ վրայ,
Որ լուսաւորւի անձս վերստին
Հոգուդ թարմութեամբ:
Միտք տուր տկարիս,
Որ շաւիղներս շտկեմ մշտապէս
ու հասնեմ Լոյսիդ:
Իմ յոյսը Դու ես, Աստուած Կենդանի,
Ջի խոստացել ես, որ Քո Անուանը
Յուսացողներին մէնակ չես թողնի,
Ո՛չ այս աշխարհում եւ ո՛չ էլ գալիք
Ժամանակներում:

Ամէն ու ամէն:

Տէր իմ, Աստուած իմ.

Սէր ես Դու, Հոգի¹⁸⁶,

Քո իրաւունքը վեր է երկնքի

բարձրադիրներից,

Քո խորհուրդները տիեզերաշերտած

խորքեր են կրում,

Քո էութիւնը մաշող կրակ է¹⁸⁷,

Ում հանդիպելիս՝ լեռները հալում,

դառնում են փոշի:

Խաղաղութեան հայր,

Դու, որ ազգերի ու կղզիների

խառնակ ցասումը

Յանդիմանում ես բազկիդ զորութեամբ,

Որ Հոգուդ կամքով ամբարիշտների

կարծր սրտերը

Խոնարհեցնում ես մինչեւ դժոխքի
 տարտարոսները
 Եւ ճշմարտութեան Խոսքով բուժում ես
 Մահուան ստուերում տառապողներին.
 Արդ աղաչում եմ, որ գթածութեամբ
 նայես մեղեալիս.
 Մի՛ յիշիր սրտիս խորհուրդները չար,
 Ուխտերս դրժած,
 Վարքս տխրագոյժ,
 Աչքս վաւաշոտ,
 Խոսքս կեղծաւոր,
 Ժպիտս շինծու,
 Այլ ապաքինի՛ր խոտորած անձս՝
 մխիթարութեամբ.
 Թոյլ տուր, որ խմեմ Քո ողորմութեան
 բաժակից մի կում,
 Քանզի խէղճ եմ ես եւ չունեմ սրտիս
 Շփոթմունքներին կարեկից մի ոք...
 Սրբութեան Աստուած, սուրբ արա եւ ինձ՝
 Քեզ փափագողիս,
 Որ խաւարախտի խարխափումներով

Գիշեր ու ցերեկ ճամփադ եմ փնտրում՝
 Յոյսով, որ մի ար, յաւիտենական
 լոյսերի ներքոյ,
 Բազմած թեւերին քերովբէների
 կհանդիպեմ Քեզ
 Եւ բերանքսիվայր երկրպագութեամբ
 Անունդ կտամ.
 Արդարութեան հայր, Թագաւոր փառաց,
 զորութիւնների,
 Սքանչելի Աստուած, Խորհրդական Տէր¹⁸⁸,
 Յաւիտենութեան Իշխան երկնային:
 Ամէն եւ ամէն:

Իմ Տէր, իմ Երկիրդ, իմ Հաստատութիւն,
Քո բարձր դիրքից ականջ դարձրու իմ
Տագնապած սրտիս ապաշաւանքին.
Լսիր զղջումիս խոսքն այս աղեկէզ,
Որ մատուցում եմ ոտքերիդ առջեւ
Որպէս պատարագ՝ խոստովանելով,
Որ ճաքճքել եմ պապակ հողի պէս,
Աւրէնքիդ առջեւ մահապարտ դարձնող՝
մեղքերիս բեռից,
Խաւարել է եւ գիտակցութիւնս
մահուան ստուերում...
Խոստովանում եմ, որ ջլատել է
Սիրտս կրքերից հեշտասիրութեան,
Որ կեղտոտել եմ ճերմակ հանդերձն իմ
պիղծ վարքութարքով

Եւ անձս դարձրել վատահոտ անոթ...

Վա՛յ ինձ, Աստուած իմ,

հաւատարմութիւն չկայ սրտիս մէջ,
Քանզի վաւաշոտ պոռնիկ կանանց պէս
Շնահայաց եմ գտնւել եւ ե՛ս

Քո սրբութեան դէմ.

Ինչպէս նշանւած կոյսն իր փեսայի

զայրոյթն է շարժում՝

Աւտար այրերի տարփախաղերին

հաճութիւն տալով,

Այնպէս նաեւ ե՛ս, աշխարհի ունայն

փառքին նայելով,

Քո բարկութիւնն եմ կիտել ինձ վրայ,

Եւ Դատաստանի Ահեղ սպասումից

Համակւել է ողջ մարմինս դողով,

Ու վերացել է քունն իմ աչքերից...

Արդ, գլխիս թափւող արհաւիրքներին

դիմակայելու

Անզորութեանս որպէս սփոփութիւն՝

մէկ յոյս ունեմ սոսկ.

Երկնքում բազմած Բարեխոսն Արդար՝

Քո Խաչեալ Որդին (յաւերժ փա՛ռք Նրան),

Ում արնաթաթախ վերքերը եղան
 ինձ բժշկութիւն,
 Ով իմ փշածածկ սրտի ցաւերը
 իր վրայ առաւ
 Եւ անէծքներն այն, որ պիտ կրեի,
 բեւեռեց Խաչին...

Ողորմութեան Հայր, հանգրուան տուր ինձ.
Քո սուրբ էութեան ամենաթափանց
Հոյսով ամոքիր հոգիս փշրած:
Թող մխիթարեմ Յիսուսի խոցած
Արնածոր կողը խորհրդանշող
Ժայռի խորշի մէջ՝ այն պատռածքում,
Որտեղից կենաց ջուրը հորդում է՝
իբրեւ թողութիւն¹⁸⁹:

Ազատիր հոգիս դժոխքի խայծից,
Թող ինձ չհասնեն նետերը մահուան.
Ես Քո ծառան եմ, Տէր, ինձ ապրեցրո՛ւ
Քո խոստմունքի պէս:
Անունդ իբրեւ գաղտնագիր դրոշմ՝
կնքիր ճակատիս¹⁹⁰,
Որ Խաչի խոսքի արդարութիւնը

Հոգուդ զորութեամբ կատարի վրաս՝
դէպի փրկութիւն,
Եւ Քո անմատոյց փառքերի ներքոյ,
Յաղթանակածի համարձակութեամբ
Անունդ կանչեմ,
Միակ-Ճշմարիտ-Հաւատարիմ Տէր:
Ամէն եւ ամէն:

Իմ սրտում ոչինչ Քեզանից ծածուկ
չկայ, Աստուած իմ.
Իմ Արարիչը եւ սրբութիւնը Դու ես,
Աւրհնեալ Տէր,
Իմ կառուցածքը Քեզ յայտնի էր դեռ,
Երբ ծնւած չէի¹⁹¹.
Քո իմաստութեամբ կազմաւորեցին
ոսկերքս բոլոր,
Քո հրահանգով ձեւաւորեցին
Տեսանելիքս ու լսելիքս,
Քո մեծ հանճարով մանրահիւսեցին
Երակներս ու երիկամունքս
Եւ Քո սուրբ կամքով առաջին անգամ
սիրտս բաբախեց...
Արդ, սրտագէտ Տէր,

Դու, որ քննում ես մարդու ծուծն անգամ,
 Ինչպէ՞ս կարող եմ Քեզնից թաքցնել
 Սիրտս չարացնող խորհուրդները պիղծ,
 Որոնք անցաւոր անձս բերում են
 Ատեանիդ առաջ՝ որպէս մահապարտ:
 Աղաչում եմ, Տէր, գթա՛ ծառայիդ,
 Մի թող, որ խամրի զգոնութիւնս,
 Ինչպէս որ Ղովտը մոլորութեան մէջ
 Անաւրէնութիւն գործեց Քո առջեւ
 Եւ որպէս չար ազգ ծնեց Մովսէսին¹⁹²...
 Հեռացրո՛ւ ոտքս
 Չարի ու բարու գիտութեան ծառի
 ճամփից կորստեան.
 Զեռքս ետ պահիր արգելած պտուղն
 Համտես անելու գայթակղութիւնից,
 Որ չլինի, թէ Քեզանից հեռու՝
 Մահուան վիհերում կացող բորոտի
 նմանւեմ եւ կամ՝
 Գերեզման իջնող մեռելների պէս՝
 համարւեմ մերժւած:
 Թոյլ մի՛ տուր, որ Քո Լոյսը ուրացած՝
 Խողաթաւալ տամ ճահճացելի մէջ,

Որից սրբւել եմ Որդուդ արիւնով,
Կամ շների պէս՝ փսխածս լիզեմ
Եւ ստացւի, թէ ապերախտաբար
ոտքով կոխ տուի
Իմ ու Քո միջեւ հաստատւած ուխտը...
Քաւ լիցի, Տէր իմ,
Ես Քո մոլորւած գառն եմ, փրկի՛ր ինձ.
Անդունդի գուրից վեր առ ծառայիդ
Եւ վերադարձրու Քո սուրբ արոտը:
Տկարութեանս համար եմ խնդրում,
Տէր իմ, աւգնիր ինձ.
Ինչպէս որ Սիմոն Կիւրենացին էր
Որդուդ սատարում փորձութեան ժամին¹⁹³,
Աւգնիր, որ խաչս հասցնեմ Գողգոթայ,
որ հանդիպեմ Քեզ,
Քանզի լոկ այնտեղ, Յիսուսի տեսքից
յանդիմանւելով,
Իրապէս կզգամ գործած մեղքերիս
խորութիւնները
Եւ այնժամ գուցէ կկարողանամ
Ապրել ճշմարիտ ապաշխարութիւն...

– Տէր, խոնարհ հոգի ու հնազանդ սիրտ
նորոգիր իմ մէջ,
Որ հոժարութեամբ անձս իբրեւ մի
կամաւոր ընծայ՝
Յանձնեմ Բարձրեալիդ ողորմութեանը:
Վանիր խաւարի գործերն իմ կեանքից
Ու քաջալերիր սիրտս հաւատքով,
Որ կարողանամ հաւատարմութեա՛մբ
Ծառայել Խոսքին Աւետարանի,
Ինչպէս վայել է հոգով ճշմարիտ
քրիստոնեային:
Խնդրում եմ, մի՛ թող, որ այլախառն
լծակից լինեմ
Հեթանոսների զեխութիւններին.
Թող խորհուրդներս մաքրւեն ջրով
սուրբ աւազանիդ
Եւ արդարացած սրտով գոհութիւն
խնկարկեմ Քեզ վեր,
Որպէսզի Վերին Երուսաղէմում
Սրբերիդ համար նախապատրաստող
հարսանեաց տոնին
Հիւրընկալելու շնորհ, որպէս

Յաղթութեան պսակ, ստանամ եւ ե՛մ¹⁹⁴,
 Ու Քո անմատոյց լոյսերին փարւած,
 Հրեշտակներիդ ու երեցներիդ
 Հետ միաբարբառ՝
 Երկրպագութեամբ Անունդ կանչեմ.
 – Ամենայաւէտ փառքերի Իշխան,
 Երկնից բազմութեան Ահեղ Զորապետ,
 Հաւատարիմ Տէր, Ճշմարիտ Աստուած,
 Քեզ բիւր արհնութիւն, գովութիւն, պատիւ,
 Յաւիտենիցս յաւիտեան: Ամէն:

Տէր իմ, յիշիր ինձ,
Քո բարձր գահից նայիր ընկածիս.
Յիշիր ծառայիդ հանդէպ ունեցած
Ողորմութիւնդ ու քաղցրութիւնդ
Եւ խոնարհեցրու ականջդ՝ դէպի
կանչը աղոթքիս.

Տես, որ թաւալ եմ գալիս տիղմի մէջ
Եւ աւգնող չունեմ,

Ու ամոթը ինձ յաղթահարում է,
Ինչպէս կրակն է կուլ տալիս հարդը...
Բայց ես Քո լոյսին յուսացած մէկն եմ,
ապաստա՛ն տուր ինձ.

Ով Տէր, գիտեմ, որ Քո արժանիքով
Յաղթանակ ունեմ երկնքում պահւած,
Հաւատում եմ, որ իմ իրաւունքը

Կյայտնես ծագող արեգակի պէս,
Եւ փրկութիւնս, ծիածանելով՝
Հուսազարդ կանես երկնականամարում...
Ապահովութեան Աշտարակ Դու Սուրբ,
Այն յոյսի համար, որ փայփայում եմ
Դէպի յաղթանակ, թող որ չամաչեմ.
Ինչո՞ւ պարծենան ամբարիշտները
 իմ սայթաքումով
Կամ չարախնդան ընկածիս վրայ՝
 որպէս պարտւածի:
Թող չլայնանա ամբարտաւանի
 բերանը վրաս,
Եւ անզգամը թող չասի՝
 Աստուած լքել է սրան...
Ողորմիր ինձ, Տէր,
Ձեռքդ երկարիր ու ինձ դուրս քաշիր
 կորստի վիհից:
Ինչպէս Եզրասի ու Նէեմիայի
 ժամանակներում
Վերականգնեցիր Երուսաղէմի
Քանդած դռները¹⁹⁵ եւ պարիսպները¹⁹⁶,
Ինչպէս Յակոբի մնացորդը ետ

Վերադարձրեցիր գերութիւնից տուն,
Այնպէս նորոգիր խոտորած սրտիս
խորհուրդներն ամեն
Ու սուրբ Աւրէնքդ հաստատիր իմ մէջ
յաւիտենապէս:

Ինչպէս հնոցի բոցը զատում է
 ոսկին աղտերից,
 Թող անձս սրբւի կրակով՝ Քո Սուրբ
 Հոգու յայտնութեան,
 Որ գոհութեանս աղոթքը իբրեւ
 արժանի ընծայ՝

Որ ճշմարտութեան եւ իրաւունքի
Պատկերն ու Հոգին Քո Էութիւնն է.
Քեզ լինի պատիւ, յաղթութիւն, պսակ,
Ազգից ազգ, մինչեւ յաւիտենութիւն:

Տէր Յիսուս,

**ապաշխարութեամբ դարձել ենք Քեզ,
Շնորհիր մեզ յոյսը քաւութեան,
Քո բարի հայացքով նայիր մեզ,
Ու կապրենք յաւիտեա՛ն, յաւիտեա՛ն... Ամէն:**

Սուրբ Հոգուդ

**մխիթարութեամբ պարուրիր մեզ,
Զերմացրու Քո սիրով անսահման,
Անուանդ զորութեամբ հպիր մեզ,
Ու կապրենք յաւիտեան, յաւիտեա՛ն... Ամէն:**

Տէր գթաշնորհ, Արդար Դատաւոր,
Քո ողորմութեամբ մեզ ապրեցրու.
Տէր Ամենակալ, Տէր բարի, արհնեալ,
Քո ճշմարտութեամբ մեզ ապրեցրու...
Միայն Քեզ ենք յուսացած,
Ամենակարող Աստուած,
Քո սիրով ապրեցրու...

Տէր Ամենազոր, Զորաց Թագաւոր,
Քո իրաւունքով մեզ ապրեցրու.
Տէր՝ ամպերի մէջ, Տէր՝ փառքերի մէջ,
Քո լոյսերի մէջ մեզ ապրեցրու...
Միայն Քեզ ենք յուսացած,
Ամենակարող Աստուած,
Քո սիրով ապրեցրու...

Տէր Յիսուս, Դու ես խաղաղութիւնը,
Տէր, Դու ես լոյսը եւ փրկութիւնը...
Քո արիւնով ենք մեղքերից գնւել,
Քո Անունով ենք աշխարհին յաղթել,
Ու հիմա Քո փառքն ենք սաղմոսում...

Ո՛հ, ալեւուիա, երկինքը թնդաց,
Ո՛հ, ալեւուիա, հողը դղրդաց,
Լոյսի շող ծագեց մեր սրտերում...

Տէր Յիսուս, Դու ես ճշմարտութիւնը,
Տէր, Դու ես կեանքը եւ Յարութիւնը...
Դո՛ւ ես Հովիւը՝ հոգատար, բարի,
Դո՛ւ ես Սուրբ Զուրը կենաց աղբիւրի,
Քեզ կապաւինենք՝ չե՛նք սասանւի...
Քեզ աղոթում ենք զիշեր ու ցերեկ,

Քո գալստեանն ենք սպասում անհամբեր.
Արդ, աղաչում ենք՝ Տէր, յայտնի՛ր,
Աղաղակում ենք՝ Մի ուշացի՛ր...

Աւրհնեալ է Բարձրեալ Աստուածն ամենքիս,
Աւրհնում եմ Քեզ, Տէր, սաղմոսով սրտիս.
Քեզ են պատկանում փառքերը ամեն,
Քեզ գովաբանում եմ, Քեզ փառաբանում եմ,
Յաւիտեան. Ամէն:

Փառաբանութիւն եմ խնկարկում դէպ վեր,
Գոհութեամբ երգում եմ՝

Փառք Քեզ, Զորաց Տէր...

Քեզ են պատկանում փառքերը ամեն,
Քեզ գովաբանում եմ, Քեզ փառաբանում եմ,
Յաւիտեան. Ամէն:

Բարեր,
կանչե՛լ՝
Ողբանան՝

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ.

Մեզ եւ ձեզ մեծ աւետիս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ.

խաղաղութի՛նն ամենքիս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ.

փրկութի՛նն մեր անձերին¹⁹⁷:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ.

բժշկութի՛նն աշխարհին...

Աստուած մեր մէջ երեւաց,

լուսաւորւի՛ր¹⁹⁸, Բեթղէհէ՛մ:

Աստուած մեր մէջ երեւաց,

արթնացի՛ր, Երուսաղէ՛մ:

Աստուած մեր մէջ երեւաց,

Նազարէթը փա՛ռք հագաւ:

Աստուած մեր մէջ երեւաց,
Յորդանանն աւրհնեցաւ...

Տիրոջ խոսքը կատարեց¹⁹⁹՝
խաւարի մէջ լոյս ծագեց²⁰⁰.
Տիրոջ խոսքը կատարեց՝
Դաւթի գահը հաստատեց²⁰¹:
Տիրոջ խոսքը կատարեց՝
Կոյսի արգանդն յղացաւ²⁰².
Տիրոջ խոսքը կատարեց՝
սրբոց յոյսն արդարացաւ...

Աստուած երկնից իջաւ ցած.
սարսափեցէ՛ք, անդունդներ:
Աստուած երկնից իջաւ ցած.
հանդարտէ՛ք, փոթորիկներ:
Աստուած երկնից իջաւ ցած.
երկիր, շարժի՛ր, ծով, ծփա՛:
Աստուած երկնից իջաւ ցած.
քարեր, կանչէ՛ք՝ Ովսաննա՝²⁰³...

Աւծեալ Փրկիչն է ծնւել՝
 ուրախացէ՛ք, հովիւնե՛ր²⁰⁴;
 Աւծեալ Փրկիչն է ծնւել՝
 երկրպագեցէք, մոգե՛ր²⁰⁵;
 Աւծեալ Փրկիչն է ծնւել՝
 Մարիամին՝ բի՛ւր երանի²⁰⁶;
 Աւծեալ Փրկիչն է ծնւել՝
 ցնծա՛, Սիմեոն ծերունի²⁰⁷...

Զորութեամբ եւ առքով է
 ծնունդն Յիսուս Քրիստոսի,
 Գերախորհուրդ փառքով է
 ծնունդն Յիսուս Քրիստոսի,
 Աւրհնութեամբ եւ հրաշքով է
 ծնունդն Յիսուս Քրիստոսի,
 Յաւիտեանս պատուով է
 ծնունդն Յիսուս Քրիստոսի...

Իմ Տիրոջ սուրբ Անունը ամենալոկալ է,
Իմ Տիրոջ զորութիւնը փառաւորեալ է,
Իմ Տիրոջ էութիւնը լուսաւորեալ է,
Իմ Տիրոջ սքանչութիւնը յաւերժ գովեալ է:

Իմ Տիրոջ բարկութիւնը ողորմութեամբ է,
Իմ Տիրոջ գթութիւնը բժշկութեամբ է,
Իմ Տիրոջ վեհութիւնը խոնարհութեամբ է,
Իմ Տիրոջ բարութիւնը վսեմութեամբ է:

Իմ Տիրոջ խոստումները յայտնութիւնով են,
Իմ Տիրոջ շաւիղները սրբութիւնով են,
Իմ Տիրոջ վճիռները ուղղութիւնով են,
Իմ Տիրոջ դատաստաններն իրաւունքով են:

Իմ Տիրոջ արենքները ճշմարտութիւն են,
Իմ Տիրոջ պատգամները արդարութիւն են,
Իմ Տիրոջ հորդորները իմաստութիւն են,
Իմ Տիրոջ խորհուրդները խաղաղութիւն են:

– Զորաց Զորապետ,
Տիրաց Տիրապետ,
Սրբոց Սրբապետ,
Վեհաց Վեհապետ,
Վսեմաց Վսեմ,–
Մշտապէս հասնող, յաւետ սատարող,
Ողորմող - Սփոփող,
Ներող – բժշկող, Մխիթարող Տէր,
Աստուած ամենայն արհնութիւնների,
Արհնեալ Արհնապետ,
Որ ամեն անգամ, երբ սայլթաքել եմ՝
բարձրացրել ես ինձ,
Որ ամեն անգամ, երբ տատանւել եմ՝
հաստատել ես ինձ,
Եւ ամեն անգամ պաշտպանել ես ինձ,
երբ վեհերել եմ...

Արդ, պատասխանիր աղոթքիս կանչին.

ինչո՞ւ ես լռում:

Իմ Փրկիչ, իմ Յոյս, իմ սուրբ Պահապան,

Ինչո՞ւ ես սիրտդ խստացրել իմ դէմ

Եւ թաքցրել ես հայացքդ ինձնից՝

Աղերսանքներիս առջեւ փակելով

Քո ականջները...

Աստուած իմ, ինչո՞ւ ծածկեցիր հոգուդ

լոյսն իմ աչքերից

Եւ թոյլ տուեցիր՝ զարկւեմ կուրութեամբ.

Իմաստութիւնս յիմարացրեցիր,

որ Քեզ չփնտրեմ,

Խոհեմութիւնս ունայնացրեցիր,

որ Քեզ չխնդրեմ,

Խայտառակեցիր խորհուրդներն հոգուս,

Շնորհս որպէս անհամացած աղ՝

Թափեցիր գետնին,

Ուրախութիւնս փոխեցիր սուգի,

Կայտառութիւնս դարձրիր տրտմութիւն,

Խինդս մարեցիր,

Փառքս ծաղրեցիր,

Ու դարձայ մարդկանց քամահրանքների

Եւ առակաների հիմնական երգը,

Ամենքից լքած,
Աւտար բոլորին,
Ինչպէս անիծւած մի վտարանդի,
Արհամարհւած հիւր,
Հալածւած ճամփորդ,
Անարգւած պանդուխտ,
Մերժւած բարեկամ,
Աղքատ ազգական,
Վռնուած ընկեր...
Եւ հիմայ չկայ մի ոք, որ նեցուկ
լինի ցաւերիս:

Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Որդի Աստուծոյ, Աստուած Ճշմարիտ,
Նուիրապետաց բարձրությունների
Եւ աթոռների Մեծն Գահակալ,
Տիեզերահամբաւ զորութիւնների
Եւ բանականների Պատախանիր Տէր,
Միակ Ուղարկւած,
Միակ Վկայւած,
Միակ Արտոնւած,
Միակդ Կարող,
Մէկդ Գերունակ,

Միգ՝ Հաւատացած,
Որ Աստուածային Սուրբ Երրորդութեան
Ամենասքանչեղ ճոխութիւնները,
Գանձերն հոգեւոր շտեմարանների,
Երկնային բոլոր վայելչանքներն ու
Փառքերն անմատոյց խորութիւնների
յայտնես Քո Անձով
Եւ կրունկիդ տակ խոնարհեցնելով
դժոխքն ու մահը՝
Յաւիտեաններից նախասահմանւած
այն սուրբ պատկերը,
Որ մարդս կորցրեց դրախտի այգում
զայթակղւելով,
Որպէս աւրհնութեան անվախճան դրոշմ՝
Վերստին կերտես Ադամի հոգում...
– Արդ աղաչում եմ,
Տէր իմ, ընդունիր ապաշխարութեան
կամաւոր ընծաս,
Որ խունկի ծուխով հոգուս խորանից
Պատարագում եմ դէպի Քո գահը...
Թող որ աղոթքիս անկեղծ հառաչը
հասնի ականջիդ,
Եւ թող կոտրւած սրտիս սրուակից

Ոտներիդ վրայ թափող զղջումիս
խոստովանանքը
Նարդոսի իւղի անուշ բոյրի պէս
Հաճելի լինի հոտոտելիքիդ...

Մեղա՛յ, Աստուած իմ... մեղա՛յ Բարձրեալիդ.
Որ հոգուս կամքի տկարութիւնով,
Պղծութեամբ սրտիս,
Մտքիս շեղութեամբ,
Աչքիս ծռութեամբ,
Շուայտութիւնով զգայարաններիս
Եւ անդամներիս անժուժկալութեամբ
Նորից ու նորից աւթեւանեցի
ստուերի երկրում²⁰⁸,
Ուր մահուան ափն է եւ մեռելների
բնակատեղին...

Մեղա՛յ, Աստուած իմ,
Որ դեգերելով մեղքից դէպի մեղք՝
Անաւրենութեան ծախւածների պէս
Մարմնիս վրանը հաստատում եմ մերթ
Այլասիրութեան ծովի ընդերքում,
Մերթ՝ ճահճի խորքում ախտաժետութեան,

Մերթ՝ մացառուտում ապականութեան
Եւ մէկ էլ՝ վիհում Յանցանաց ձորի...
Մեղա՛յ, Աստուած իմ, մեղա՛յ Բարձրեալիդ,
Որ Տէրունական առակում խոսւող
Անառակ որդու աւրինակի պէս՝
Ի՛նքս էլ հորիցս վերցրած ունեցւածքն
Իսպառ վատնեցի իմ պոռնկութեամբ
Եւ արժանացայ
Խողերի հետ նոյն կերը ուտելու
անպատուութեանը...

Մեղա՛յ, Աստուած իմ,
Որ պաշտոնիս մէջ եղայ անպիտան,
Ծառայութեան մէջ՝ դասալիք զինւոր,
Կոչումիս մէջ՝ սին,
Խոսքիս մէջ՝ պոռոտ,
Կեցւածքով՝ գոռոզ,
Կարգով՝ ամբարիշտ...
Ու թէ մի արդար յանկարծ յանձն առնի
Քննել գործերս,
Անտարակոյս, ինձ կկոչի որպէս՝
անպտղաբեր արտ,
Էտւած ծառի ճիւղ,

Զորացած արմատ,
Թառամած տերեւ,
Մամռակալած ոստ:
Իսկ թէ որ հոգիս կշռի մի հրեշտակ²⁰⁹,
Անառարկորէն, ինձ կհռչակի
որպէս խարդախ մարդ,
Կեղծ հաւատացեալ,
Սուտ մխիթարիչ,
Յիմար քարոզիչ,
Անիրաւ տնտես,
Շորթող գանձապահ,
Կաշառւած դեսպան,
Բուրթ խորհրդական,
Նենգ բանագնաց...

Սակայն Դու, Ո՛վ Սուրբ,
Ո՛վ արդարութեան յաւերժ Առաւօտ,
Այգաբաց սիրոյ,
Ծագում գլխութեան,
Պայծառութեան ելք,
Զուարթութեան ցայգ,
Քաղցրութեան ճաճանչ,
Կեանքի ճառագում

Եւ Լո՛յս անստուեր, որ ոչ մի խաւար
չկա՛յ Քեզանում...
Արդ, իմ փրկութեան առհաւատչեան լոկ
Քո Սուրբ Հոգին է:
Սրբազնագոյն Տէր, խնդրում եմ, թոյլ տուր,
Որ Էութեանդ հաղորդ լինելով՝
Մասնակից դառնամ ճշմարտութիւնդ
Հասկացողների ազատութեանը²¹⁰
Եւ ժառանգորդը այն Ուխտի, որով
Յամբարձման Ժամին աշակերտներիդ
Քաջալերեցիր՝ աւետելով, թե՛
Ձեզ հետ կլինեմ ամեն աւր, մինչեւ
աշխարհի վերջը,
Յաւիտենիցս յափտեան. Ամէն:

Կենաց աղբյուր է Տէրը՝ խեղճին զորացնող,
Երկնային Հաց է Տէրը՝ որբին կերակրող,
Փրկութեան դուռ է Տէրը՝

տնանկին կանչող,
Յարութեան լուր է Տէրը՝
հոգին արթնացնող...

Բժշկութեան ձեռք ես, Տէ՛ր,
ախտեր վերացնող.
Ճշմարտութեան խոսք ես, Տէ՛ր,
միտքն իմաստնացնող.
Խաղաղութեան ուխտ ես, Տէ՛ր,
սիրտն հանգստացնող.
Յաղթանակի սուր ես, Տէ՛ր,
չարին կասեցնող:

Աւրհնաբեր շղարշ ես, Տէ՛ր,
վսեմ, փառաւոր,
Փայլատակող հուր ես, Տէ՛ր,
սաստիկ, ահաւոր:
Առանց խաւար լոյս ես, Տէ՛ր,
պայծառ այգաբաց,
Մխիթարիչ յոյս ես, Տէ՛ր,
գթած, ողորմած...

Իմաստութեան խոսք է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Պսակ անթառամ,
Հանճարի խորհուրդ է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Շնորհ պատւական:
Գիտութեան խրատ է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Գանձ աներեւոյթ,
Հոգեւոր պատգամ է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Ակն հազւագիւտ...

Քաւութեան աղբիւր է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Դէպի փրկութիւն,
Յաղթանակի սուր է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Դէպի յարութիւն:
Զուարթացնող լոյս է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Սիրող-ողորմող,
Մխիթարիչ յոյս է Տէրն իմ, Տէ՛րը՝
Սրբող-բժշկող:

Քրիստոս բարի, Աստուած ճշմարիտ,
Ամենահրաշ Սուրբ Երրորդութեան
Միախորհուրդ Բան եւ համագոյ Է...

Աւրհնաբանեալ Սուրբ.

Լոյս յաւիտենից,
Յոյս անմահութեան,
Խաղաղութեան Շաղ,
Գթութեան Եղեամ,
Սփոփանաց Շղարշ,
Սիրոյ Առաւոտ,
Ծա՛ղ արդարութեան,
Երուսաղէմի զուարթուն Պահապան,
Իսրայէլի տան Հոգեւոր Տեսուչ,
Տաճար երկնային,
Սրբոց Քահանայ,

Սուրբ պատարագիչ,
Աստուածակոյս Տէր,
Աւրհնութիւնների եւ շնորհների
մշտաբուխ Աղբիւր,
Որ յաւերժական խոնարհութեամբ՝ Քեզ
Երկրպագում են երկնքի բոլոր
զորութիւնները.
Հրեշտակները երկիւղում են՝ Քո
տեսքին նայելիս,
Սերովբէները երեսներն իրենց
Ծածկում են Քեզնից՝ կանչելով՝
Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ,
Եւ պատկառում են ամենային ահով
Քո առջեւ փառքի Քերովբէները...
Սակայն Դու, Աւրհնեալ,
Հաւանեցիր հեզ հոգին, քան զոհը,
Կոտրւած սիրտը նախապատուեցիր,
քան ողջակէզը²¹¹,
Գերադասեցիր ապաշխարութեան
Սուգը՝ խնջոյքի ուրախութիւնից,
Լացը՝ ծիծաղից,

Իսկ տրտմութիւնը, որ փրկութիւն է
գործում, հաճեցար
Խունկի սրբաբոյր ծուխից աւելի...

Արդ, Քոնն է երկրի ողջ լիութիւնը,
Քոնն է ազգերի եւ կղզիների
պարարտութիւնը,
Ժողովուրդների հարստութիւնը
Քեզ է պատկանում,
Սրբերն աւր աւուր Քե՛զ են վճարում
իրենց ուխտերը:
Բայց ես՝ անմիտս, Ղովտի կնոջ պէս
Փրկութեան ճամփից յիմարութեամբ ե՛տ
դարձրի երեսս
Դէպի կործանող աշխարհի փառքն ու...
աղարձա՛ն դարձայ:

Եւ ստացւեց, որ
Փառքս թառամեց ունայնութեան մէջ,
Լոյսս մթնացաւ տգիտութիւնից,
Յոյսս կողոպտեց անհաւատութեամբ,
Կրակս մարեց պակասից սիրոյ,

Թուլամորթութեամբ ստրկացաւ կամքս,
Պատիւս խամրեց,
Խինդս արգելեց,
Ծիծաղս լռեց,
Ոյժս նահանջեց
Եւ զորութիւնս ցամաքեց, ինչպէս
գետն ամռան տապին...

Արդ, աւզնիր, չա՛յր մեր.
Ողորմի՛ր, Գթած,
Խղճա՛, Բարերար,
Սփոփի՛ր, Երկնային,
Ամոքի՛ր, Բարձրեալ,
Բժշկի՛ր, Կարող,
Փրկի՛ր, Զորաւոր,
Ընդունի՛ր, Հարուստ,
Մխիթարի՛ր, Սուրբ...
Ինչպէս Եղիայի ժամանակներում
Եռամեայ երաշտն հանգստացրեցիր
առատ անձրեւով,
Նոյն կերպ էլ անձիս ամայութիւնը
Կենդանացրու Սուրբ Հոգուդ յայտնութեամբ:

Արդարեւ, մե՛ծ է ողորմութիւնդ,
 բարեբաշխ իմ Տէր,
 եւ գթութիւնդ բազում է, ինչպէս
 երկնում աստղերն են.
 Բերանիդ խոսքը որպէս հոգեզմայլ
 ծիածանաշիթ
 Բժշկութիւն ու մխիթարանք է ի ամենայնիւ,
 Խորհրդով՝ նման Եդեմից ելնող
 այն վարար գետին,
 Որ բաժանւելով չորս գլուխների՝
 Կենսաւորում է ծարաւ երկիրը
 քաղցրահամ ջրով²¹²:
 Ուստի, թող միայն Քե՛զ վերընծայի
 Գոհութիւն, պատիւ, սաղմոսերգութիւն,
 արժանիք եւ փառք,
 Յաւիտենիցս յաւիտեան.
 Ամէն:

Երանի նրան, ում տէրը Տէ՛րն է.

Աստուա՛ծ է նրա հարստութիւնը:

Երանի նրան, ում սէրը Տէ՛րն է.

Աստուա՛ծ է նրա ժառանգութիւնը:

Երանի նրան, ում յոյսը Տէ՛րն է.

Աստուա՛ծ է նրա խաղաղութիւնը:

Երանի նրան, ում լոյսը Տէ՛րն է.

Աստուա՛ծ է նրա արդարութիւնը...

Երանի՛ սրտով ողորմածներին.

Աստուած կտայ նրան թողութի՛ւն:

Երանի՛ հոգով խոնարհւածներին.

Աստուած կտայ նրան աւրհնութի՛ւն:

Երանի՛ լացով մեղա՛յ կանչողին.

Աստուած կտայ նրան սրբութի՛ւն:

Երանի՛ սուգով ապաշխարողին.

Աստուած կտայ նրան փրկութի՛ւն...

Այդ ի՞նչ վրձին է,
Որ հորիզոնը ծիածանում է արեւածագին,
Եւ կանթեղում է լուսնի երեսը
գիշերուայ պահին.

Ո՞վ ստեղծեց աստղերն՝ իբրեւ երկնասփիւռ
վզնոց լուսագեղ,
Ո՞ւմ են հաճեցնում ծաղիկներն իրենց
խայտանքով գունեղ:

Ի՞նչ հանճարով է ձուի մէջ հիւսւում
սիրտը արծիւի,
Երկրի խորքերից ինչպէ՞ս է ելնում
քամին հարաւի...

Ի՞նչ հրաշքով է
Ամպրոպը գոչում, գետը կարկաչում,
ծովը շառաչում,
Գառներն ինչպե՞ս են իրենց մայրերի
ձայնը ճանաչում:

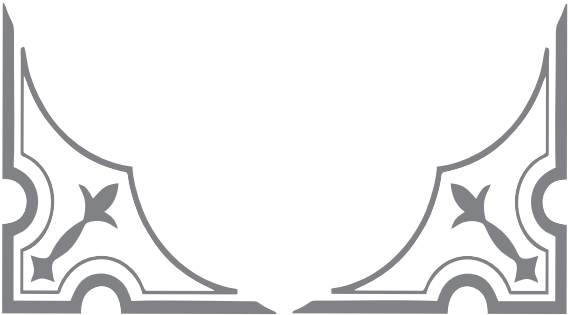
Ո՞վ գոյակերտեց խայթը կարիճի,
թունագեղձն աւձի,
Ո՞վ է բորբոքում ձագին սիրելու
բնազդն առիւծի:

Ի՞նչ գիտութեամբ է եղնիկը ծնում,
արջը ձուկ բռնում,
Ծառի տերեւը ինչպե՞ս է ձմռան
գալուստը զգում...

Ի՞նչ արէնքով է... Ի՞նչ իշխանութեամբ...
Ի՞նչ զորութեամբ է... Ի՞նչ իմաստութեամբ...

Հարաւմեի

Քեզ հանդիպեցի հորիզոնի մոտ:
Դու դուրս էիր եկել քո առագաստից՝
Ծագող արեւը դիմաւորելու²¹³.
Դու լուսաբացը հագել էիր իբրեւ
ցողախիտ հանդերձ...

Քեզ հանդիպեցի այնտեղ, ուր քաղցր
Մանանան ինչպէս արհնութեան շղարշ՝
իջել էր դաշտին:

Դու հովիտների ծաղկունքը որպէս
Գեղազարդ գոտի կապել էիր մէջքիդ
Եւ Սողոմոնի սիրահար սրտի
երգն էիր երգում²¹⁴.

Ձայնդ նման էր ժայռաբուխ առուի
կենաց կարկաչի...

Քեզ հանդիպեցի, երբ մառախուղը
զատւել էր ծովից

Եւ պատարագւող խնկածուիս ասես՝

Հասել էր երկինք:

Դու Սելովամի աւազանի մոտ

Կանգնել էիր՝ վառւող լապտերը ձեռիդ²¹⁵

Եւ հետեւում էիր Երուսաղէմի

Քանդած պարսպի նորոգման գործին.

Դու շա՛տ նման էիր փեսային սպասող

կոյս հարսնացուի...

ԵՐԿԽՈՍՈՒԹԻՒՆ ՍԻՐՈՅ

- Դէմքդ նման է հնոցի զատիչ
Բոցով մաքրւած թափանցիկ ոսկու՝
Այնքա՛ն անարատ, որ արեւի պէս
շողում է հեռուից...
- Իսկ քո մարմինը շափիւղայ քարի
Սալերով պատւած՝ մի աշտարակ է,
Որտեղ տաճարի ողջակէզները
Մատուցանելու համար պատրաստւած
իրերն են դրում...
- Հոնքերիդ դարսւածքն ինչպէս երկուորեակ
կարապներ լինեն,
Որ թեւածում են աչքերիդ լազուր
լճի վրայով
Ու հաղորդում են երեսիդ փայլին
երկնային զմայլք...

– Իսկ քո ճակա՛տը նման է աւդում
Թեւերը բացած մի սէգ արծիւի՝
Հինաւուրց լեռան զոյգ խառնարանի
վրայ ճախրելիս...

– Շուրթերիդ բացւածքն
Ասես շուշանի խոնաւ թերթեր են,
Որ թաւշոտել են քամուց մրսոտած...
Ծիծաղդ՝ որպէս կարկաչող ակունք,
Որ սկիզբ է առնում Խորհրդաւորի
Աթոռի տակից

Եւ հոսում դէպի ծաղկած դաշտերը...
Իսկ ատամներդ...
Մարգարտեա ճերմակ շարեր են, որոնք
Գեղազարդում են թագուհու շքեղ
հանդերձաքները...

– Բերանիդ ձեւը ինչպէս արքայի
Զինապահեստի կնքւած դռներն են,
Որտեղ պահւած են զորաւորների
Պատերազմական հանդերձանքները՝
Երկսայրի սրեր, նետեր, վահաններ
եւ սաղաւարտներ...

Իսկ ձայնդ՝ նման ծովի շառաչի՝
Որոտարկում է, երբ ակիքները
զարկում են ափին...

Ինձ փնտրէք սիրոյ արցունքում փայլող
լոյսի ճաճանչում,
Վաղորդեան ցողի ծիածանախիտ
գունակարկաչում:

Փնտրէք լճակի գրկում խտացած
լուսնի շողերում,
Արեւածագին՝ երկնակամարի
ոսկեգոյներում:

Ինձ փնտրէք թաւէ կոկոնում քնած
վարդի երազում,
Բոժոժը պատռող թիթեռի թելի
երփներանգներում:

Փնտրէք առիւծից փրկւած եղնիկի
սրտի հրճուանքում,
Երկնակամարը գրկող արծիւի
վսեմ ճախրանքում:

Ինձ փնտրէք այնտեղ...
Ուր բնութիւնը իր հանգստութեան
շաբաթն է տոնում...

Տիրոջ գո՞րծն է գուցէ սա,
որ երկնաւոր Իր գահից
Շնորհեց քեզ իմ սրտին՝
ի արձագանք աղոթքիս.

Բոլորովին ուրիշ ես՝ ամենքից զատ մի էակ,
Ասա՛, քե՞զ եմ տեսել իմ
երազներում շարունակ.

Շուրթքդ վարդի թերթիկներ,
իսկ երեսդ՝ ճերմակ ձիւն,
Լոյս է հորդում քո տեսքից
եւ անսահման ջերմութիւն.

Մազերդ հանց մի ջրվէժ,
որ թափւում է ժայռն ի վար,
Որտեղի՞ց ես, ո՛վ չքնաղ,
տեսքով այսքա՛ն հրավառ...

Թեպէտ քեզ չեմ ճանաչում,
սակայն կրկին ու կրկին
Քեզ է տենչում սիրտը իմ,
ո՛հ, իմ երազ անմեկին...

Աներեւ եմ սիրում քեզ
(հանկարծ ոչ ոք չիմանայ),
Թող իմ անմեղ տեսիլքով
սիրտս մէնա՛կ հիանայ:

Թաքուն եմ քեզ կարոտում՝
շունչս պահած, մե՛ղմ, զգո՛յշ,
Անգամ ծածուկ եմ շիկնում
քո հմայքից քաղցրանուշ...

Գիտեմ. ինչ-որ տեղ դու կաս աշխարհում,
Ապրում ես ծաղկէ հովտում արեւշատ,
Քեզ սպասելուց է սիրտս մոլեգնում
Եւ հոգիս ցնծում այսքա՛ն խնդառատ...

Գիտեմ, ինչ-որ տեղ՝ բարձրիկ դաշտերում,
Ապրում ես զուլալ առունների մոտ,
Ուր արշալոյսը սէ՛ր է աւետում,
Ու երազանքներ հիւսում արեւոտ...

Քեզ հաւաքեցի նորաբաց ու թաց
ծաղկի թերթերից
Եւ իբրեւ թովիչ մի կարոտափունջ՝
յանձնեցի սրտիս...

Քեզ դուրս բերեցի երկնքից անդին
ծագող լոյսերից
Եւ հաստատեցի սիրոյ թանաքով՝
տախտակին սրտիս...

*Առաւոտտուայ համբոյրից
բնութիւնն սքանչացաւ,
Եւ կուսանուշ մի շուշան
կոկոնի մէջ արթնացաւ...*

Որքան շուշանն է փառքով առաւել
դաշտի փշերից,
Քո ծաղիկ տեսքով աղջիկների մէջ
մէ՛կն ես բիրերից...

Ինչպէս որ վարդն է ցողով պարուրում
վաղ առաւոտեան,
Թող ցողակալի սիրտս՝ նազանքով՝
վարդի քնքշութեան...

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՁԵԱՆ ՅՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մատթ. 25.14-30: **2.** Թւոց 22.21-31: **3.** Մատթ. 22.2,3: **4.** Մատթ. 22.8-13: **5.** Յայտն. 8.13: 9.12: 11.14: **6.** 1Կորնթ. 6.9,10: 15.50: **7.** Յայտն. 16.16: **8.** Մատթ. 24.29: Մարկ. 13.25: Յայտն. 6.13: **9.** Ես. 34.4: **10.** Յայտն. 19.11: **11.** Սաղմ. 19.1: **12.** Յայտն. 4.6-11: Ես. 6.3: **13.** Ղուկ. 23.39-43: **14.** Փիլ. 2.6-8: **15.** Ես. 53.12: **16.** Մաղաք. 4.2: **17.** Եբր. 2.8: **18.** Ղուկ. 1.26-33: **19.** Մատթ. 1.18: Ղուկ. 1.35: **20.** Գործք 2.1-4: **21.** Ես. 53.1: **22.** Մարկ. 13.35: **23.** Ես. 40.3: **24.** Սաղմ. 37.8: **25.** Ելից 20.16: **26.** Մատթ. 26.41: **27.** 1Կորնթ. 6.18: **28.** Ղեւտ. 11.44: 1Պետր. 1.15,16: **29.** Յայտն. 19.9: **30.** ՅԹազ. 19.18: **31.** Առակ. 9.10: **32.** ՅԹազ. 21.20: **33.** Սաղմ. 84.5: **34.** Հռովմ. 8.3,4: **35.** Թւոց 6.25: **36.** Յեսու 6.20: **37.** ՅԹազ. 18.38: **38.** Ծննդ. 4.7: **39.** Մաթտ. 5.13: **40.** Մաղաք. 3.18: **41.** 1Կորնթ.

1.9: 2Թես. 3.3: **42.** Սաղմ. 121.3,4,7: **43.** Եբր.
 7.3: **44.** Յայտն. 3.1: **45.** Յայտն. 3.7: **46.**
 Յայտն. 5.1-10: **47.** Յովհ. 6.48-51: **48.** Յովհ.
 2. 19-21: **49.** Սաղմ. 22.3: **50.** Սաղմ. 19.1-4:
51. Գործք 1.7: **52.** Յայտն. 3.14: **53.** Ղուկ.
 14.16-20: **54.** Ես. 30.1 **55.** Սաղմ. 118.25: **56.**
 4Թադ. 5.1-14: **57.** Յակ. 2.8: **58.** Առակ. 1.2-6:
59. Առակ. 1.33 **60.** Առակ. 1.27: **61.** Առակ.
 1.26: **62.** Ես. 11.5: **63.** Յայտն. 16.1-21: **64.**
 Ծննդ. 3.15: Յովհ. 16.11: **65.** 1Թադ. 17.26: **66.**
 Հռովմ. 11.36: **67.** Ելից 24.17: Եբր. 12.29: **68.**
 Ղուկ. 12.20: Գործք 5.5: **69.** Ես. 40.23: **70.**
 Ղուկ. 10.18: Յայտն. 12.9: **71.** 1Պետր. 2.25: **72.**
 Ելից 12.23: 2Թադ. 24.16: **73.** Ղուկ. 7.34: **74.**
 Գործք. 2.36: 5.31: **75.** Եփես. 2.2: **76.** 2Տիմ.
 1.10: **77.** Ես. 11.4: **78.** 2Պետր. 3.9: **79.** 1Պետր.
 2.4: **80.** 4Թադ. 20.1-6: **81.** Հռովմ. 7.11: **82.**
 1Պետր. 2.16: **83.** Ելից 3.14: **84.** Գործք 9.3-8:
85. 1Յովհ. 1.5: **86.** Յայտն. 20.11: **87.** Յայտն.

6.12: **88.** Ծննդ. 18.23-33: **89.** Ծննդ. 19.24,25:
90. 3Թագ. 17.17-24: **91.** 4Թագ. 4.2-6: **92.**
 Առակ. 2.7: **93.** Յայտն. 19.8: **94.** Ծննդ. 27.27:
95. Եբր. 11.10: **96.** 1Թես. 5.24: **97.** Եզեկ. 9.4,
 Յայտն. 14.1: **98.** Մաղաք. 3.18: **99.** 1Տիմ. 6.15:
100. Սաղմ. 110.4, Եբր. 6.20: **101.** Յովհ. 19.30:
102. Եբր. 10.14: **103.** Գաղ. 3.25, Եբր. 12.2:
104. Ես. 9.6: **105.** Եփես. 1.6: **106.** 1Կորնթ.
 15.20: Յայտն. 1.5: **107.** Եբր. 1.3, 10.12: **108.**
 1Տիմ. 2.5: **109.** Ղուկ. 22.45: **110.** Մարկ. 14.38:
111. Առակ. 6.24: **112.** Դատ. 16.4-21: **113.** Եբր.
 12.22: Յայտն. 22.14: **114.** Յայտն. 21.22,23:
115. Մարկ. 5.41: **116.** Մարկ. 7.34: **117.** Ելից
 16.13-16: **118.** Թւոց 17.8: **119.** Յովհ. 2.1-11:
120. Յեսու 10.12,13: **121.** Մատթ. 8.23-26: **122.**
 Ելից 17.6: Թւոց 20.11: **123.** Սաղմ. 32.1,2:
 Հռովմ. 4.7: **124.** 1Կորնթ. 16.22: **125.** 1Թես.
 4.15: **126.** Յայտն. 14.13: **127.** 1Կորնթ. 15.54,55:
 Ովսէէ 13.14: **128.** Յովհ. 3.16: **129.** Յովհ. 3.3:

1 Պետր. 1.23: **130.** Հռովմ. 5.14: 1Կորնթ. 15.45:
131. Ծննդ. 1.26: Եփես. 4.24: **132.** Ղուկ. 2.9:
133. Ղուկ. 2.13: **134.** Թւոց 24.17: Ես. 60.3:
 Մատթ. 2.2: **135.** Ես. 60.6: Մատթ. 2.11: **136.**
 1Թովհ. 4.4: **137.** Ես. 45.5,14,18,21,22 եւլն: **138.**
 Յոբ 22.12: Դան. 2.21,22: **139.** Անգէ 2.8: **140.**
 1Թագ. 2.8: Յոբ 36.7: **141.** Ծննդ. 1.3: 2Կորնթ.
 4.6: **142.** Հռովմ. 5.5: **143.** Հռովմ. 8.14: Գաղ.
 3.26: **144.** Յովհ. 3.16: 1Թովհ. 4.9: **145.** Ես.
 53.3-7: **146.** Փիլ. 2.7,8: **147.** Եփես. 1.21: Փիլ.
 2.9: **148.** Փիլ. 2.10,11: **149.** Սաղմ. 51.17: **150.**
 Եբր. 9.14,28: **151.** Հռովմ. 9.8: Գաղ. 4.28: **152.**
 Գաղ. 3.26: 1Թովհ. 3.1,2: **153.** Յայտն. 22.20:
154. Դան. 2.21: **155.** Ամբակ. 2.14: **156.** Յակ.
 2.17,26: **157.** Երեմ. 17.13: Յովհ. 4.14: **158.**
 Յայտն. 1.10,17: **159.** Եղեկ. 33.31: 1Թովհ. 3.18:
160. Մատթ. 18.12-14: Ղուկ. 15.3-7: **161.**
 Սաղմ. 89.33: **162.** Սաղմ. 103.12: **163.** Հռովմ.
 8.15-17: **164.** Յովհ. 16.33: **165.** 2Տիմ. 1.7: **166.**

Ես. 41.10,13: Մատթ. 28.20: **167.** Նաոււմ 1.3:
168. Երեմ. 27.5: **169.** Երեմ. 17.10: Յայտն.
 2.23: **170.** Ես. 54.17: **171.** 1Թովհ. 5.7: **172.**
 2Կորնթ. 1.22: 5.5: **173.** Եփես. 1.14: 4,30: **174.**
 Ես. 63.1: **175.** Մատթ. 21.19: **176.** Եփես. 1.21,22:
177. 2Կորնթ. 12.9: **178.** Մաղաք. 4.2: **179.**
 Յայտն. 22.16: **180.** 2Կորնթ. 2.15: **181.** Հռովմ.
 8.34: Եբր. 7.25: **182.** Ովսէէ 6.6: **183.** Ես.
 66.3,4: **184.** Յոբ 38.2: **185.** Ես. 14.12-15: **186.**
 Յովհ. 4,24: 1Թովհ. 4.8,16: **187.** Ելից 19.18:
 24.17: **188.** Ես. 9.6,7: **189.** Երեմ. 17.13: Յովհ.
 4.14: **190.** Եզեկ. 9.4: Յայտն. 7.3: 14.1: **191.**
 Երեմ. 1.5: **192.** Ծննդ. 19.33-37: **193.** Մատթ.
 27.32: Մարկ. 15.21: Ղուկ. 23.26: **194.** Մատթ.
 22.2-14: **195.** Նէեմ. 3.1-Էւլն: **196.** Նէեմ. 4.6:
197. Ղուկ. 1.69,71: **198.** Ես. 60.1: **199.** Ղուկ.
 1.70: **200.** Ղուկ. 1.79: **201.** Ղուկ. 1.32: **202.**
 Ես. 7.14, Ղուկ. 1.34,35: **203.** Ղուկ. 19.40:
204. Ղուկ. 2.10: **205.** Մատթ. 2.11: **206.** Ղուկ.

1.48: **207.** Ղուկ. 2.25-32: **208.** Մատթ. 4.16:
209. Առակ. 16.2: **210.** Յովհ. 8.31,32: **211.**
 Սաղմ. 34.18: Մատթ. 5.3,4: **212.** Ծննդ. 2.10-
 14: **213.** Սաղմ. 19.5: **214.** Երբ. 1.1: **215.** Մատթ.
 25.1-13:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՅԲ - Քէ	5
ՔԱՐԵՐ, ԿԱՆՉԷՔ՝ ՈՎՍԱՆՆԱ՝	153
ՀԱՐՍԱՆԻՔ	179
Աստուածաշնչեան յղումներ	197

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՀԵՐԵԱՆ

ԼՅՔ ՔԷ

Խմբագիր՝
Լևոն Սարգսեան

Լրացուցիչ խմբագրումը եւ սրբագրումը՝
Սասունիկ Ալեքսանեանի

Նկարիչ՝
Գեորգ Մհերեան,

Համակարգչային ձեւաւորումը՝
Վիտալի Ասրեւի

Տպագրւած է «Նոյեան Տապան» տպագրատանը
«ՆՏ Զոյդինգ» ՍՊԸ
(060) 35 11 22

contact@nt.am, <http://www.nt.am>

